Our 50th Birthday

VAKIVALTAA, DIKTATUURIA JA ORJUUTTA VASTAAN!

RAIVAAJA

RAUHAN, KANSANVALLAN JA VAPAUDEN PUOLESTA!

THE PIONEER

Maanantaina, tammikuun 31 p. — Mon., Jan. 31 ORGAN OF THE F.A.L.D. — UNITED PRESSIN UUTISPALVELU — DAILY EXCEPT SATURDAY & SUNDAY — EST. 1905 51:n vuosikerta — Volume LI — No. 21 — 1955

Kauppakirjat valmiit 24 keinokumitehtaan myyntien suhteen

MYYNNIT TULEVAT AUTOMAATTISESTI SITOVIKSI 60 P. SEN JÄLKEEN KUN ON ESITETTY KONGRESSILLE

WASHINGTON — Hallituksen taholta on tiedoitettu kongressille, että sopimukset on tehty yksityisten ostajien kanssa melkein kaikista hallituksen omistamista keinokumitehtaista. Myyntihinnan arvellaan nousevan 300 miljoonaan dollariin.

Kaksikymmentä neljä 27 tehtaasta, jotka rakennettiin toisen maailmansodan aikana, kun luonnonkumin saanti tyrehtyi, ovat myyty erään virkailijan sanonnan mukaan "yllättäviin" hintoihin, kun ajattelee kuinka kauan tehtaat ovat olleet jo käytännössä.

Rubber Producing Facilities Disposal Comission jäsenet, mikä komissio on esittänyt lopullisen raporttinsa viime vuoden aikana pitämistään kauppaneuvotteluista, ovat sanoneet olevansa melkein varmoja, että kongressi hyväksyy tehtaiden myyntiehdot.

60 päivää sitoo kaupat

Myynnit tulevat sitoviksi automaattisesti 60 päivää sen jälkeen, kun raportti on esitetty, ellei kongressi hylkää myyntiohjelmaa kokonaan tai osittain. Liikkeellä on ollut puheita, että jotkut lainlaatijat tekevät tiukan tarkastuksen sopimusten suhteen pelosta, että suuret kumi- ja petroleumituotteiden laitosten omistajat voisivat ehkä johtaa teollisuuden monopilistiseen keskittymiseen. Mutta asiasta tietoiset virkailijat ovat sanoneet komission raportin menneen Kapitolin mäelle yliprokuraattori Brownellin antamalla trustivastaisella selostuksella.

Vaikka kohta "neljä suurta" kumintuottajaa — Firestone, Goodrich, Goodyear ja United States Rubber — ovatkin ostajien joukossa, komission on sanottu olleen tyytyväisen, kun oli varma siitä, että 700 pienempää kumituotteiden valmistajaa ovat tilaisuudessa hankkimaan keinokumia vapailta markkinoilta.

Yhteistoiminnassa

Yhden tehtaan ostaa yhtymä, jonka muodostaa 29 pientä liikkeenharjoittajaa, jotka ovat keränneet varansa yhteen ja käyneet yhteistoimintaan. Toisessa on yhtynyt seitsemän pientä tuottajaa. Tulot myynneistä menevät hallituksen rahaatoon.

Myydyt 24 tehdasta ovat maksaneet hallitukselle kaiken kaikkiaan $458,088,000 vuoden 1953 tammik. 1 päivään. Kaksi vuotta sitten oli niille merkattu kirja-arvoksi $145,-253,000. Ne ovat ansainneet niinkin paljon kuin $30 milj. vuodessa hallituksen käyttäessä niitä. Lisäksi ovat ostajat luvanneet ottaa haltuunsa käsillä olevat kumivarastot, raaka-aineet ja valmistuksen alaisena olevat tuotteet.

Kauko-Idän avustus nousee $500 milj.

WASHINGTON — Rahastosihteeri Humphrey on sanonut hallituksen uuden budjetin varaavan $500 — $600 milj. taloudellisena avustuksena Kauko-Idälle, mutta minkä verran kukin maa saa osakseen, siitä ei ole vielä tehty varmoja laskelmia eikä päätöksiä. Tämä olikin ensimmäinen sana kuin on sanottu, kuinka pres. Eisenhower aikoo jakaa biljoonaa dollaria uuden ulkomaiden taloudellisen avustusohjelman nojalla kautta maailman, jota hän pyysi budjettisanomassa käytettäväkseen heinäkuun 1 pnä alkavana talousvuotena.

Esitys ampumisen lopettamisesta esillä YK:ssa

UNITED NATIONS, N.Y. — YK:n turvallisuusneuvosto kokoontuu tänään (maanantaina) alkamaan väittelyä ampumisen lopettamisesta pitkin kommunisti-Kiinan rannikkoa sijaitsevilla saarilla vastapäätä kansallisten Formosaa.

Ensimmäisenä kysymyksenä on, kutsutaanko kommunisti-Kiina keskustelemaan esille tulevasta kysymyksestä? YK:n toimenpiteen sai aikaan viime perjantaina Uusi Seelanti, johon melkein heti yhtyivät Yhdysvallat ja Britannia.

Uuden Seelannin edustaja Sir Leslie Knox Munro, joka tässä kuukaudessa on toiminut neuvoston presidenttinsä, on sanonut päätavoitteena olevan taisteluiden lopettaminen. Hän myöskin esitti, kutsutaanko kommunisti-Kiinan edustaja turvallisuusneuvoston kokoukseen, jossa kansalliset ovat edustaneet Kiinaa.

Saksa odottaa Moskovasta uusia yllätyksiä

Niitä voi tulla houkuttelun tai uhkauksen hahmossa

BONN, Saksa — Moskova yllätti äskettäin saksalaiset tydellisesti tiedoituksellaan sotatilanteen lopetuksesta — virallisesti. Nyt odotetaan uusia yllätyksiä. Kukaanhan ei tiedä millaisin ilmein ja miltä näkökulmalta Kremli tekee seuraavan ryynistyksen aseistussopimuksen ratifioinnin estämiseksi.

Hallitus otti kiitollisena vastaan tiedon "sodan" lopetuksesta. Sehän herätti toiveita vallitsevan jännitystilanteen helpottamisesta, ehkäpä olisi alkuaskeleena kohti todellista rauhaa. Toivehikkaasti ajatellen otettiin huomioon se mahdollisuus, että N-liitto ehkä suostuisi vapaan kansanäänestyksen toimitukseen ja neuvotteluihin, joista olisi tuloksena rauhansopimus Saksan ja sen entisen vihollisen välillä. Sodan lopetuksen ensimmäiseksi käytännössä toteutettavaksi johdonmukaiseksi asiaksi katsotaan kaikkien sotavankien niinkuin venäläisten hallussa olevien siviilihenkilöiden vapautus.

Mitä? Milloin?

Kuitenkin, koskapa edellämainittu Moskovan julistus ei sisältänyt mitään uutta — se kun oli neljättä vuotta jäljessä länsimaista — esitys voidaan otaksua aluksi uusille vaiheille, uusille menettelytavoille Kremlin taholta. Mitä, milloin? Tämäntapaisiin kysymyksiin joudutaan ja niistä heitetään lanttia kaikissa piireissä. Venäläiset, kun aikeen tulee, ovat yllätyksien mestareita.

Järeimmissä aloissa on vallitsevana ajatus, että Moskovasta saapuu nuotti suoraan Bonnin hallitukselle ehdoista, miten diplomaattiset suhteet kaikesta huolimatta on solmittavissa.

Puhuttaessa äänestyksestä välähtelevät mieleen venäläisten jatkuvat puheet demokraattisuudesta, kansanvaltaisuudesta heidän oman spesialisoidun tulkintansa mukaisesti ymmärrettynä. Arvaillaan, ei rohjeta puhua äänen, uhraisiko Kremli sittenkin vyöhykkeensä hallituksen Itä-Saksassa voidakseen asettaa yllä pääsemättömän esteen Pariisin sopimusten ratifioinnille. Vielä ei ole nähtävissä merkkejä tämäntapaisista takeista, nyt enempää kuin miljoinkaan kuuden vuoden aikana.

Kaaosta ja ruuviavain

Asteisellä yllättävällä tempullaan venäläiset saivat aikatavalla kaaosta saksalaisten keskuuteen, epäselvyyttä kysymykseen, olisiko parasta seurata venäläisten neuvoja taikka turvata länsimaitten ohjelmaan ja rakentaa Euroopan puolustusta.

Vastataistelun johtaja Erich Ollenhauer ei ilmaise muutoksenitua mielipiteissään. Hän painostaa neuvottelua N-liiton kanssa ennen ratifiointia, Länsimaat siihen suostuvat vasta sitten, kun aseistussopimus ratifioidaan.

Venäläiset diplomaatit tosiaankin ovat osoittautuneet mestareiksi ruuviavainten heitossa länsimaitten politiittiseen koneistoon. Nyt jaksetaan silti toivoa tuloksellisempien vaiheiden sukeltautumista esiin tavalla taikka toisella. Kasvatetaan uskoa, että venäläiset luopuvat lankaikkisesta "niet"-taktikoinnistaan, suostuvat tekemään rauhansopimuksen ja antamaan Saksalle uvaimet, joilla avataan oikean, terveen suunnan tiet kansakunnan tulevaisuudelle ja menestykselle niin henkisesti kuin taloudellisesti.

Tilastoja Ranskan tulvan tuhoista

PARIISI — Ranskan jokien tulvimisesta sisäministeriön tilasto antaa jonkinlaisen kuvan numeroiksi laskettuna. Tulvavesi peitti 776,300 eekkeriä asunto- ja viljelysmaita, karkoitti 51,176 ihmistä asunnoistaan. Vesi tunkeutui 43,221 asuntoon, 1,347 tehdasta oli suljettava niiden 48,389 työläisen jäädessä joutilaaksi.

Vesi laskee kaikkialla nyt ja tilanne palautuu hiljalleen normaaliin päin. Liikenne Rhode-joella on jälleen käynnissä.

Atomipommit Kiinan kentille ensihätään sanovat sotamiehet

AMERIKALLA TUHATKUNTA TAISTELU- JA POMMITTAJAKONETTA, VENÄLÄISILLÄ JA KIINALLA 5000 VAIHEILLE

TOKIO — Ajan seisoessa ja pitäessä lippua odotetaan, mihin ryhtyvät kommunistit tilanteen ajauduttua siihen sopukkaan, että heidän on joko peräydyttävä Formosan "vapautuksesta" taikka hyökättävä. Odottaessaan sotilaat tekevät laskelmiaan miten hyökkääjiä vastaan on lähdettävä, mitä tehtävä ensimmäiseksi.

Ilmavoimien miehet ovat valmiina tehtäväänsä millä hetkellä tahansa, missä tahansa ja — luonnollisesti taisteluun joutuvat ajattelevat etusijassa ascitten käyttöä ratkaisevana tekijänä. Atomipommit ovat ajatuksissa etusijalla. Ne tehoavat nopeimmin ja perinpohjaisimmin kiinalaisiin miljoonalaumoihin ja heidän varustuksiinsa.

Yhteinen mielipide

Sotilaitten keskuudessa on vallitsevana se vakaumus, että jos vihollinen halutaan lyödä, tehdä pikaisesti sen hyökkäyksistä loppu niin ilmassa kuin maalla, niin muuta keinoa ei ole kuin pudottaa atomipommi joikaiseen sen varustuspaikkaan, lentokentille ja leireihin. Nämä ovat sotilaitten suulla lausuttuja sanoja.

Kun kiinalaisten taistelukoneitten täytyy lähteä liikkeelle suurimmaksi osaksi Shanghain ympäristön kentiltä, amerikkalaiset sotilaat luonnollisesti ajattelevat lähtöä Etelä-Koreasta vieraisille noille seuduille viholisuuksien puhjettua, ottaakseen evääksi riittävän määrän atomipommeja. Korea on lähinnä Shanghaita.

Muuten sota pitkistyy

Yhtä varmoja ovat ilmavoimien sotilaat siitä, että jos atomiaseisiin ei turvauduta, niin vihollisen nujertaminen muilla pommeilla ja aseilla on pitkaaikainen juttu. Niin tapahtuu, joskin amerikkalaisilla lentäjillä on paremmat taistelukoneet kuin venäläisillä — mikä seikka todettiin niin monet kymmenet kerrat Koreassa.

Amerikan ilmavoimilla on käytettävänään 120 pommittajakonetta ja 900 taistelukonetta Kauko-Idän näyttämöllä. Venäläisillä ja kiinalaisilla niitä on tietojen mukaan 5,000, ehkä enemmänkin.

Senaatti hyväksyi Formosaa koskevan ponnen äänin 85-3

Pres. Eisenhower allekirjoitti tämän historiallisen päätöksen klo 8.30 lauantaiaamuna

WASHINGTON — Senaatti hyväksyi perjantai-iltana melkein yksimielisesti päätösponnen, mikä valtuuttaa pres. Eisenhowerin käyttämään Yhdysvaltain asevoimia, jos on tarpeellista, Formosan ja siihen "liittyvien" alueiden puolustamiseksi. Ratkaisu tapahtui äänin 85—3. Kolme vastaanäänestäjää olivat senaattorit Langer (r.ND.), Lehman (d.NY.) ja Morse (r.Ore.). Äänestykesen päästiin kolme päivää sen jälkeen, kun edustajahuone oli hyväksynyt hallituksen esityksen äänin 409—3.

Valkoisen talon uutissihteeri James C. Hagerty tiedoitti lauantaiaamuna, että presidentti allekirjoitti tämän historiallisen päätöksen jo kello 8.30 ja meni sitten myöhemmin viettämään viikonloppua Augustan, Ga. golfklubille.

Pääkaupungista myöskin tiedoitettiin valtiosihteeri Dullesin menneen salastelemaan Bahaman saarialueelle, mutta sanottiin hänen olevan valmiin palaamaan koska tahansa, jos tarpeellista.

Päätösponsi, minkä senaatti hyväksyi, antaa presidentille valtuudet käyttää Yhdysvaltain asevoimia ja muita toimenpiteitä, mitkä katsoo tarpeelliseksi turvaamaan Kiinan kansallisten Formosan ja Pescadoren saaria kommunisti-Kiinan hyökkäyksiä vastaan. Samalla myöskin se antaa valtuudet turvata puolustukseen liittyviä asenneita ja alueita".

Ford Co:n Bugas ja vuosipalkka

CHEYENNE, Wyo. — Eräs Ford Motor Co:n toimeenpaneva virkailija on sanonut, että Ford ei ole halunnut vielä tehda päätöstä puoleen eikä toiseen unioin vaatimaan taattuun vuosipalkkaan, minkä esityksen CIO:n autotyöläisten union tuo esille kesällä pidettävässä uuden sopimuksen neuvotteluissa. John S. Bugas, Fordin teollisuussuhteiden varapresidentti on sanonut: "Emme voi muuta sanoa kuin sen, että me olisimme todella'kin iloisia, jos joku vain esittäisi hyvän suunnitelman taatusta vuosivoitosta."

Ainoa kansanvaltaisen sosialismin aatteita ajava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

RAIVAAJA

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Perjantaina, Jouluk. 1 p. — Friday, Dec. 1 (THE PIONEER) 35:s vuosikerta

VENÄLÄLÄISET HYÖKÄNNEET SUOMEEN

PRESIDENTTI ROOSEVELT [illegible]

Perjantaina, Jouluk. 8 p. — Friday, Dec. 8 (THE PIONEER) 35:s vuosikerta — Vol. XL

Myötätunto Suomea kohtaan lisääntyy

Koko maailma tulee tuomitsemaan Venäjän hyökkääjäksi

[illegible] EDELLINEN PRESIDENTTI HOOVER

Keskiviikkona, Elok. 15 p. — Wednesday, Aug. 15 (THE PIONEER) 41:nen vuosikerta — Vol. XLI — No. 191 — 1945

JAPANI ANTAUTUI EHDOITTA

Presidentti Truman julisti historian tuhoisimman sodan päättyneeksi kello 7 illalla ja määräsi kenraali MacArthurin hallitsemaan Japania

Maanantaina, Toukok. 7 p. — Monday, May 7 (THE PIONEER) 41:nen vuosikerta — Vol. XLI — No. 107 — 1945

EUROPAN SOTA PÄÄTTYNYT

Puolan kysymys vain mutkistuu

Ratkaisu kuitenkin jää "kolmen suuren"

Norjannatsijoukot antautuneet

Toisen maailmansodan aikana sattuneet tapaukset lehtemme etusivujen valokeilassa.

RAIVAAJA
(PIONEER)
TOIMITUS:
Elis Sulkanen — Jalle Honkonen
Toivo N. Nousio — Aksell Mattson
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 2-2522
HENRY PUKANEN, Manager
Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta 15.00 — Kolme kk. 4.00
Posti vuotta 15.00
Suomeen: 1 vk. $13.00, 6 kk. $7.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections $4.20 and 34.33, Postal Laws and Regulations (act of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 18 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND MEMBER FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Raivaajan "isä"

Perustajat ja rakentajat

Raivaajan perustamista käsittelevissä muistelmissaan "Raivaaja kymmenen vuotta"-julkaisussa huomauttaa Taavi Tainio siitä kaikillekin työväenliikkeen laitoksien alottajille ominaisesta seikasta, että aineellisten mahdollisuuksien ja käytännöllisten välineiden puutteen sai korvata uhkuva innostus ja toimintahalu. Kunnollisia kirjapainovälineitä ja rahaa ei ollut, mutta sitäkin enemmän oli uhrimieltä ja luottamusta asiaan.

"Se oli ehkä jännittävintä aikaa elämässäni, enkä koskaan ole tehnyt työtä sellaisella reippaudella, innolla ja elämän halulla kuin näissä vaikeissa oloissa Raivaajan ensimmäisenä vuotena 12 taalan viikkopalkalla, vaimoni ollessa piikana Lempisen ruokalassa", kirjoittaa Tainio.

Taavi Tainio

"Pieneltä ja köyhältä joukolta" oli vaikea "saada heltiämään huonona aikana riittävästi rahaa ensimmäisenkään numeron julkisaantia varten", mutta sitkeys kesti. Antti Lempisen "ennakkoagiteerauksen perusteella oltiin yksimieliset" ja Lempistä muuten "Raivaaja saa kiittää ehkä enemmän kuin ketään toista syntymästään ja alkuvaikeuksista suoriutumisestaan. Hän puuhasi kuin 'hullu myllyssä' hän agiteerasi päivät päästään, hän itse uskoi järkkymättä lehden menestykseen ja tuon vuorenlujan uskonsa toisiinkin tartutti. Hän oli päänä ja kätenä kaikkialla sen maaperän muokkauksessa, mikä oli lehden menestykselle elinehto", selittää Raivaajan ensimmäinen toimittaja.

Toimitsijoista kysymys ollen todennäköisesti Tainion ja Lempisen jälkeen perustajista seuraavalle tilalle on asetettava Moses Hahl. "Raivaajan innokkaana ja palkattomana avustajana" hän teki paljon työtä, kuten Tainio mainitsee. Jo ennen Raivaajan perustamista oli Hahl kierrellyt agitatsionimatkoilla, sitten hän keräsi lehdelle varoja, otti tilauksia, piti puheita, kirjoitti lehteen ja otti osaa toimitustyöhön.

Raivaajan perustajien ja sen varhaisrakentajien luettelo käsittää suuren määrän nimiä.

F. J. Syrjälä

Jacob Rajala, Matti Laitala, Viktor Loukola, W. Markkanen, Paavo S'ren, A. Nyman, Hjalmar Selin ja V. Haataja kuuluivat ensimmäisiin johtokuntiin. Kuuden ensimmäisen vuoden aikana saivat lehden palstat usein tuntea täyttäjiensä käsien vaihtuvan. Miehet tulivat ja menivät. "Suunnat" ja "kannat" tahtoivat usein olla sekaisin. Muutaman kuukauden toimituksessa oltuaan Tainio lähti kiertämään maata, toi kylläkin lehdelle tilauksia, mutta palasi sitten Suomeen. Sitkeimmin remmeissä kesti nuori runoilija, suoraan "sooriojalta tullut" työväenliikkeessä ensi askeleita ottava Aku Päiviö. Hän viipyikin toimituksessa viitisen vuotta, vaikka työ oli kova, kun aika ajoittain melkein "yksin piti huolehtia lehden sisällöstä.

Aku Päiviö

Toimittajien nimiluettelo on tässä juhlanumerossakin julkaistu liikkeen historiaa käsittelevässä katsauksessa. Se on myöskin julkaistu Liiton ja Raivaajan kustantamassa työväenliikkeemme historiassa. Nyt onkin tarkoitus lähinnä huomioida niitä muutamia henkisen ja aineellisen rakennustyön pääasiallisia johtajia, joiden osalle alottajien jälkeen tuli pitempiaikainen, vuosikymmentinen velvollisuus johtaa ja järjestää lehden sisältö ja liikkeen toiminta osastojen ja osakkeidenomistajien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Frans Josef Syrjälä tuli Raivaajan päätoimittajaksi kesäk. 19 pnä 1911 ja oli siinä toimessaan, pientä väliaikaa lukuunottamatta, kuolemaansa asti v. 1931. Kouliintuneena sosialidemokraattina hän viitoitti lehdelle sen normaalin työväenliikkeen opinkappaleisiin ja ohjelmiin nojautuvan suunnan, josta Raivaaja on kaikissa vaiheissaan kiinni pitänyt ja mikä sille on tehnyt mahdolliseksi aatteellisen ja taloudellisen vaurastumisen. Syrjälä oli sosialistisen työväenliikkeen politikko sen parhaimmassa merkityksessä, mutta hän oli myöskin lämminsydäminen humanisti, joka kuitenkin onnistui kaikille kunnollisille toimitsijoille ominaisen ihanteellisuutensa rajoituksessa — sen asettamisessa kylmien realististen lakien alaiseksi. Tämä teki hänelle mahdolliseksi välttää tunteellisen radikalismin houkuttelevat salakarit.

Yrjö Mäkelä

Sen sijaan kuin Syrjälä oli poliittinen johtaja ja asetti suuren painon teoreettisille opinkappaleille, hänen seuraajansa, Yrjö Mäkelä, joka oli lehden palvelukseen vakinaisesti liittynyt jo 1918 ja tuli Syrjälän kuoltua päätoimittajaksi, hoitaen tehtävää aivan viime vuosiin asti, asetti rakennustoimintansa perustan käytännölliseen työhön amerikkalaisten olojen seuraamiseksi, selittämiseksi ja amerikkalaisen työväenliikkeen suomalaisille tunnetuksi tekemiseksi. Vuosikymmenien aikana Mäkelä on suomentanut ja mukaellut Raivaajan toimitussivuille lukemattoman määrän amerikkalaisten asiantuntijoiden, oppineiden kirjoittajien artikkeleja ja niihin useimmiten perustuivat myöskin hänen toimituskirjoituksensa. Mäkelä on kirjoittanut tähän lehteen enemmän kuin kukaan muu yksityinen toimittaja; hän on kirjoittanut "itsensä uuvuksiin", kuten joku äskettäin huomautti.

Kolmas liikkeemme rakennusmestariksi luokiteltava on John S. Suominen. Mahdollisesti juuri se seikka, että Suomisessa liittyivät yhteen liikemiehen älykkyys ja sosialistinen maailmankatsomus aiheutti hänen hyvin soveltumisensa siihen suomalaista siirtokansaa kehittävään liikkeeseen, joka kaikessa tapauksessa muodostaa perustan Raivaajan rakennukselle. Niin paljon kuin yhdelle henkilölle voidaan antaa krediittiä Raivaajan vauraudesta, sen velattomista omaisuuksista ja varoista, niin se kuuluu v. 1948 syväksi suruksemme tuonen tuville siirtyneelle John Suomiselle.

Tämä liike on kuitenkin joukkojen työn tulos, joukkojen rakentama. Parhaan ja nuhteettomimmankin yksilön arvo on siinä, että hän eetillisen velvollisuutensa mukaisesti uhraa niin paljon kuin mahdollista yhteisen hyvän toteuttamiseksi. Nämä miehet ovat tehneet sen.

John S. Suominen

Raivaajan merkitys

Historiallinen katsaus lehtemme sisällössä tapahtuneeseen kehitykseen

Samalla tavalla Amerikan suomalaisen työväenliikkeen yleisten pyrkimysten kanssa Raivaajan ansiot ja saavutukset jakaantuvat monille eri aloille. Sillä on ollut eri suunnille tähtäytyvä merkitys. Kun puhumme lehtemme sivistyksellisistä saavutuksista ja arvoista, niin silloin ei tarkoiteta ensinkään tieteellistä toimintaa, sillä siihen eivät voimamme ole milloinkaan ulottuneet. Mutta yleisen **kansanvalistuksen levittämisessä** ei lehtemme merkitystä voida vähäisiksi arvioida. Luku- ja kirjoitustaidon kehityksen ohella kymmenet tuhannet siirtolaispojat ja -tytöt ovat lehtemme kautta tulleet vedetyksi aatteellisesti ja taiteellisesti kehittävään seuratoimintaan.

Siirtolaisten yhteiseen seura- ja kulttuuritoimintaan liittäminen on alusta alkaen muodostanut lehden tarkoituksen. Kodeistaan ja kansastaan irtaantuneiden, muukalaisiin oloihin soveltumista etsivien, usein ikävöivien ja keskinäistä suojelusta kaipaavien siirtolaisten yhteisenä kosketus- ja tiedonantolaitoksena lehdellämme on ollut tavaton kehittävä ja rohkaiseva merkitys. Senpä vuoksi lehden toimituspolitiikassa kannattajien ja tilaajien kirjoituksille, kansankirjeille, on aina annettu erikoishuomio.

Varsinkin alkuaikoina tähän liittyi läheisesti synnyinmaamme Suomi. **Suomen yhteiskunnallisten asioiden ja työväenliikkeen seuraamisessa** on lehdellämme erikoismerkityksensä. Vanhan kotimaamme itsenäisyys ja vapaus, työväenluokan ja vähäväkisen väestön taistelu on aina ollut sydäntämme lähellä ja niihin on suhtauduttu mitä suurimmalla sympatialla ja kulloinkin mahdollisella avuliaisuudella.

Perustajiensa tarkoituksen mukaisesti Raivaaja on johdonmukaisesti aina ollut ja yhä on **sosialidemokraattista työväenliikettä edistävä lehti**, mihin itsestään liittyy kapitalistisen järjestelmän, sen poliittisten ja taloudellisten olojen, epäkohtien, paljastuksen, riiston ja luokkavallan arvostelu ja vastustus. Sosialismin suurten eetillisten tarkoitusperien toteuttamiseksi ja uuden vapauttavan maailmankatsomuksen vakauttamiseksi lehtemme tarkoitusperiin liittyy aineellisen sortovallan ohella taukoamaton taistelu **henkistä pimitystä ja taantumusta vastaan.** Lehtemme ensimmäisessä numerossa julkaisemassa esittelyssään Tainio puhuu siirtolaisten keskuudessa touhuavista "itsevaltaisista pomoista", jotka kukkaroetujensa kiihottamina pyrkivät yhteistoimintojemme johtoon ja jotka sittemmin niin monissa tapauksissa "kansallismaineen kirkastamiseksi" häärivät lakonrikkureita hankkien ja juudasponsia pykäten. Näiden pimittävissä ennakkoluuloissa rypevien [illegible] pyrkimysten vastustuksessa on Raivaaja aina kunnostautunut.

Amerikkalaisen työväenliikkeen tuntemaksi tekeminen ja suomalaisten johtaminen yhteistoimintaan muiden työläisryhmien ja maan varsinaisten työväenjärjestöjen kanssa muodostaa Raivaajan johtavan tarkoitusperän. Tämän vuoksi lehti ja sen osakkeenomistajat niin pitkälti kuin olivat järjestöllisestikin kiinnitettyinä maan sosialistipuolueeseen olisivat vieläkin, jos kysessä olevan puolueen olisi hajaannuksien jälkeen onnistuneesti voinut sovittautua täällä vallitseviin työväenliikkeen menestymisen kannalta katsoen erikoisiin olosuhteisiin.

Raivaajan vuosikertojen selaileminen osoittaa, että monien ensimmäisten vuosien aikana "vanhan maan" asiat ja uutiset saivat lehdessä suhteellisen suuren tilan. Hiljattain kotoiset rannat jättäneet siirtolaisjoukot tunsivat vetävää kiinnostusta Suomen oloihin ja sinne jääneiden omaisten elämään. Ennen kuin oli ehditty mukautua täällä vallitseviin oloihin, päästy selville asemastamme ja amerikkalaisen työväenliikkeen luonteesta ja tehtävistä, syttyi ensimmäinen maailmansota. Sota ja siihen liittyneet vallankumoukset, koko ihmiskuntaa koskevat suuret probleemat astuivat vuosikausiksi lehden sisällön ja toimituspolitiikan määrääjiksi.

Välittömästi näihin suuriin tapahtumiin liittyivät meidän pienet suuntajuttumme. Pitkän ajan, enemmän kuin kymmenen vuotta työväenliikkeen menettelytapaerimielisyydet ja ennen kaikkea **venäläisen kommunismin käsittely muodostuivat lehden toimituspolitiikassa keskeisimmiksi.** Sinä aikana julkaistiin Raivaajassa erilaisia yhteiskunnallisia katsomuksia ja Euroopan eri maiden työväenliikettä ja työväenluokan taistelua selostavia kirjoituksia, joilla paitsi sitä, että niillä tuettiin lehden johdonmukaisesti seuraamaa normaalisen työväenliikkeen ja sosialidemokratian suuntaa ja ohjelmaa, ajankohtaisuudestaan huolimatta oli periaatteelliseltakin kannalta, ainakin kautskylaisuuteen tutustuttamisessa opettava ja valistava merkitys.

Diktaattorien aloittama toinen maailmansota samalla kun se johti Raivaajan entistä tiukemmin hyökkäyksen alaiseksi joutuneen **Suomen puolustukseen** ja hätätilaan joutuneen **kansan avustukseen**, laajensi velvollisuuttamme **kaikenlaisten totaalisten järjestelmien ja aatteiden**, kuten kommunismin, natsismin, fascismin ja lapualaisuuden vastustamiseksi ja **kansanvallan puolustamiseksi** ja selvittämiseksi. Sitä varten myöskin entiset sosialistiosastot muodostivat Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton, jonka äänenkannattajana Raivaaja on voittanut entistä laajempien piirien luottamuksen.

Jo ensimmäisen maailmansodan jälkeiseen välien selvittelyyn kommunistisen liikkeen kanssa liittyi selvä tarkoitus entistä **suuremman huomion kiinnittämiseksi amerikkalaiseen elämään ja amerikkalaiseen työväenliikkeeseen.** Lehdessä julkaistiin kokonaisia tutkielmia Yhdysvaltain historiasta, maan taloudellisten olojen kehityksestä, valtiollisesta rakenteesta ja niistä erikoisista ominaisuuksista mitä amerikkalaisella työväenliikkeellä on verrattuna eurooppalaisiin. Sopusointuisesti siirtolaisten tänne vakiintumisen johdosta lehden toimitusohjelma maan olojen tunnetuksi tekemiseksi sai siten laajemman merkityksen.

Jos vertailunäkökohtia silmällä pidetään niin helposti huomataan **Raivaajan omalaatuinen asema** muiden Amerikan suomalaisten lehtien rinnalla. Se on ainutlaatuinen siinä, että se valistuneella tavalla, "ismeistä" vapautuneena, lahkolaisuutta karttaen, realistisesti, totuuden mukaisesti käsittelee **yhteiskunnallisia kysymyksiä, taloudellisia oloja** ja esittää jo sitä sosialistista ohjelmaa, jonka mukaisesti kapitalistisen järjestelmän historiallisen kehityksen aiheuttamat kansakuntien elämää uhkaavat ristiriidat voidaan ratkaista ja jota miljoonat uudistusmieliset kaikkialla nyt seuraavat.

Raivaajan merkitystä kohottaa myöskin se järjestelmällisyys, totuus ja seikkaperäisyys, jolla se selittää Neuvostoliiton oloja ja kommunismin muodostumista venäläisen imperialismin ja orjajärjestelmän välikappaleeksi. Lehdellemme ei liene vähimmästä merkityksestä se tarkkuus, millä se seuraa kansainvälisiä oloja suurvaltain välistä jännittyneisyyttä, varustelua, sota-aseiston kehitystä ja **atomiaikakauden kohtalokkaita ongelmia. Ihmiskunnan rauhan** perusteiden selvittämiseksi Raivaaja on meidän oloissamme ainutlaatuisella tavalla, aikakautemme valistuneimpien tutkijoiden ja reformistien mukaan osoittanut kuinka välttämätöntä Yhdistyneiden Kansakuntien **organisatsiooni uudistaminen** olisi ja kuinka [illegible] vapaan kansainvälisen järjestäytymisen kautta [illegible] pysyvällä pohjalla.

Ajan virran vierteiltä

Raivaajan 50-vuotisjuhlaan 1. 29. 1955.

Kirj. NIKU NOUSIO

Ajan virran vierteiltä
muistot monet mieleen saavat,
elon solen kierteiltä
ajatukset aiheen saavat
ja vaiheet vuosikymmenten
ne eteikuvina nyt kulkee
ja mihin ovat himmeten
pois muistot mailla sulkee.

Kelle kuvat menneen ajan,
takavuotten kertoo tarut,
kuinka puolta merten rajan
nuoret naiset, miehet karut
saapui uurtamahan uutta
lännen laajan laitehilla,
[illegible] vastatuulta
kodin kurjain kaitehilla.

Kertoo kuvat, kuinka aika
raikkeet raskaat rakenteli,
kuinka taantumuksen taika
poven pyyteet pirstoeli;
kuinka turtain tuuti kehto
unen uumaan köyhän lapsen,
kuinka tiukka elon ehto
niin nuoren kuin harmaahapsen.

Kuinka ikävissään illoin
taaton, maammon maata muisti,
irstaellen — joskus pilloin
surun sumut luotaan suisti.
Mutta rauhatonna miel' yhä
rinnan rantaa rasitteli,
ol' eessä arki tai pyhä
ain' aatos arkain askarteli.

— — —

Mutta ahtehista ajan,
virmatessa vuotten virran,
yl' kävi kansa tuskan rajan
sekä puolta puutteen pirran
sai valistuksen vakosille,
taipaleille tiedon valon,
aatteen uuden ahosille
luota sorron synkän salon.

Niinpä merten takaa kansat,
vieremiltä vierasmaiden
rikki löivät riiston ansat,
katkeruudet myös kahleiden
ja yhteisvoimin yhtyivät
virikkeissä veljesvirren,
rinnoin rohkein ryhtyivät
poistamahan puutteen kirren . . .

Näinpä myöskin kansa Suomen,
siirtolaisna tänne saanut,
on kokenut, kuinka huomen,
hämärverhon taakse taannut,
saapi siihkyt kirkkaan päivän,
on pilvetönnä laki taivaan,
kun voittanut on huolten häivän,
luonut lohdun elon vaivaan.

Se harhailleissaan löysi valon
ulos hengen harhamasta
löysi viimein aatteen jalon,
mi esti helkon [illegible]
taantumuksen tummaan yöhön,
iski innon [illegible]
astumahan yhteistyöhön
kehityksen [illegible]!

Niinpä vapauden valo,
veljeyden kirkas soihtu
sekä sointu sanan jalon,
yhteishyvän liekki loihtu,
kutsui kansan [illegible]
vainoille valistuksen,
kutsui [illegible]
luokse hyvien, [illegible].

Usko, että työläisparvet,
vaeltajat elon saran,
joilla ennen puutteen arvet
löi puolla poven aran,
voivat nousta mailla päivän,
hyvinvoinnin huomenhetkeen,
poistaa huolen huurrehäivän,
käydä oman onnen retkeen!

— — —

Näin ne kertoo menneet muistot
sanoin suorin, koruttomin,
kuinka puutteen, sorron suistot
poisti kansa yhteisvoimin,
kun se uskoi työväenaatteen
ajan uuden uurtajaksi,
astui alle punavaatteen
kansanvallan vartijaksi . . .

— — —

Näin myös kertoo Raivaajakin
historiansa koruttoman,
kuink' riidan railoon rauenneetkin
sai riviin yhteisrintaman,
käänsi tielle sille, josta
alkoi polku puolle päivän,
nousu ajan allikosta
läpi suuntain huurrehäivän.

Alkoi kulku kunnahille
tiedon, taiden taipaleille,
suori askel auterille
aamun, sanan sarakkeille,
joihin siemenen sirotteli,
kylvi jyvän kultapinnan,
josta työllään kohotteli
hengen heelmän kaunehimman.

— — —

Niinpä joukko, tänne saapunut,
joka kultavuoden kunnaat
sun kanssas' on jo kulkenut,
suorinut ajan on lunnaat,
tietä kansanvallan kulkee,
kiitoksensa sulle, Raivaaja,
sydänsanoihinsa sulkee,
sulle, uran raskaan raataja!

JUTUSTELUA

Raivaaja juttelee lukijoilleen

Arvoisa lukijani! Terve pitkästä aikaa! Kuten olemuksestani huomaat olen pukeutunut juhla-asuun. Olen hieman siistinyt itseäni, leikkauttanut tukkani, puhdistanut "sappasyytini" ja pistänyt kirjavan solmion kaulaani.

Pitäähän sitä joskus minunkin. Varsinkin näin juhlapäivänä . . .

Niin, minulla on nyt pieni juhla. Olen täyttänyt vuosia ja ajattelin, että laitetaan nyt sitten pystyyn pienet pirskeet. Samaa olet ajatellut sinäkin, lukijani.

Sinä myös juhlit kanssani. Olet jo juhlinut useiden viikkojen ajan. Olet puhunut ja kirjoittanut kauniisti siitä työstä, jota olen ollut suorittavinani näinä viitenäkymmenenä vuotena. Olet kehaissut ja toivottanut minulle kaikkea hyvyyttä, mitä maan ja taivaan välillä on olemassa.

Ja usko jos tahdot, olen hieman ylpeä itsestäni — ja Sinusta . . .

Olen pistänyt peukaloni päät liivin rinnustimen alle, nostanut rintaani, keikistellen katsellut peiliin, ja sanonut: "Tuollainenko minä olenkin? Enpä ole hullumman näköinen!" Tyytyväisyyden kannustamana olen taputellut itseäni olkapäille.

Katsos, ystäväiseni. Minäkin olen vain "ihminen" . . .

— — —

Joko siitä nyt sitten on viisikymmentä vuotta kulunut, kun ensimmäisen kirkaisun suoritin? Tuntuu kun aikaa olisi kulunut verrattain vähän. Niin se aika rientää!

Eipä sillä, on sitä jo aikalailla kerinnyt reuhkia. On tullut sanotuksi yhtä ja toista. On annettu ja vastaankin otettu.

Olen saanut paljon ystäviä . . . hyviä ystäviä! Olen saanut myös vihamiehiä. Mistä syystä? Sitä en tiedä.

En nimittäin ole mielestäni suorittanut elämäni varrella mitään sellaista, josta olisin kenenkään vihan ansainnut. Olen ollut kärsivien ja sorrettujen puoltaja. Jos siitä olen vihat ansainnut, kannan ne mielihyvin hartioillani.

Niin, minua on vihattu ja rakastettu. Olen saanut vihamiehikseni niitäkin, jotka aikoinaan ansaitsivat leipänsä kustannuksellani. Tällä tavalla hyväntekeväisyys palkitaan!

Eniten vihamiehiä olen saanut sen takia, kun olen edustanut kansaa, puolustanut köyhiä, onnesta osattomia ihmisiä. Vihamiehiä siksi, kun en ole suostunut nimittämään hapankaalia siirapiksi. Vihamiehiä siksi, kun olen ollut sitä miksi minut synnyttäjäni ja huoltajani kasvattivat: Olemaan uskollinen perustajieni asialle ja periaatteille!

Siitä vihat . . . Kannan ne nurkumatta!

— — —

Olet, lukijani, toivottanut minulle pitkää ikää. Kiitos! Olen vielä hyvissä voimissa ja terveys erinomainen. En siis luule aivan heti kuolevani . . .

Mutta minun elämäni riippuu Sinusta, lukijani. Saavun luoksesi niin kauan kuin haluat. Kolkutan ovellesi viisi kertaa viikossa ja jatkan sitä loppumattomiin, jos vaan sinä sen niin päätät. Minun elämälleni ei ole aikaa etukäteen määrätty.

Yhdestä asiasta haluan sinulle jutella: Kuuntele nyt tarkkaan, ettei välillemme tule väärinkäsitystä. Sinulla ja muillakin voi olla sellainen käsitys, että minä tarvitsen minua, etkä sinä minua. Kutsuessani minut luoksesi, teet palveluksen minulle, etkä itsellesi.

Ei asia ole näin. En minä tarvitse sinua, vaan sinä tarvitset minua.

Katsos, ystäväiseni, kun minä olen täällä lehtipalassa, ei minussa ole elon, ei sielua eikä ruumista. Olen vain pala paperia, kuollutta esinettä. Vielä senkin jälkeen, kun minut on vedetty painokoneen lävitse, sijoitettu minuun kaikki se hyvyys mitä sinulle tuon, yhä olen kuollut olio.

Vasta silloin, **kun sinä otat minut käteesi, muutun minä eläväksi.** Minun tulee "henki" ja "sielu", jotka molemmat luovutan sinulle. Sinä ammennat itseesi kaiken sen, mitä minuun on asetettu ollessani kuolleessa tilassa. Sinun avustuksellasi ja sinun tuttasi minä muutun eläväksi olennoksi.

Sitten taas, kun olet ammentanut minusta kaiken ja heität pois kädestäsi, muutun uudelleen kuolleeksi esineeksi. Olen suorittanut tehtäväni ja saan mennä. Et sinä senjälkeen minusta välitä. Heität minut roskatoriin, kadunlakaisija korjaa pois ja vie kaatopaikalle. Siellä minä vienon tuulen henkäyksen avulla yritän herättää huomiota, mutta turhaan, sillä kukaan ei minusta enää silloin välitä.

En siitä silti pahaa tykkää, sillä olenhan suorittanut tehtäväni.

Seuraavana päivänä saavun luoksesi ja tapaus toistuu uudelleen — loppumattomiin.

Jos joskus minut ainiaaksi hylkäät, etkä kutsu luoksesi, en minä siitä kärsi. En edes tiedäkään, että olet minut hyljännyt. Painokone vain käy sen verran vähemmän aikaa. Katsos, kun en ole luonasi, olen kuollut, eloton olio.

Käsitätkö nyt, ystäväni, miksi en tarvitse sinua, vaan sinä tarvitset minua.

Olisi tässä vielä paljonkin juttelemista, mutta lopetan nyt kuitenkin. Tavataanhan tässä vielä määräämättömän ajan toisemme.

—Ystäväsi Raivaaja.

Demokraattien konventioni

WASHINGTON — Demokraatit, jotka aikaisemmin olivat päättäneet pitää presidentin ehdokkaiden nimityskonventien 1956 elokuun 27 pnä, ovat valinneet toisen päivän, elokuun 13 sen takia, että voivat olla varmoja kaikkien ehdokkaiden nimien saannista valtioiden vaalilistoille. Tästä seikasta tiedoitti kansalliskomitean puheenjohtaja Paul M. Butler. Päivän muutoksesta päättää lopullisesti kansalliskomitea.

Butler ei lähemmin maininnut, mitkä ovat ne valtiot, joissa vaalilistat valmistetaan aikaisemmin, mutta puheessa on ilmennyt, että Michigan ja Ohiokin ovat toisten joukossa.

Punaisten riehunta Haiphongissa

HAIPHONG, Vietnam — Noin 70 henkilöä pidätettiin ja 10 haavoittui tunnin kestäneessä tappelussa kommunistien johtamien riehakoitsijain ja poliisin välillä täällä. Riehaantuneet käyttivät aseinaan pulloja ja kiviä, joihin poliisi vastasi kyynelkaasupommeilla, pistooleilla ja kapuloilla.

Rymy alkoi hyökkäyksestä voimahuoneen purkausta toimittavia työmiehiä vartioineiden poliisien niskaan. Sopimuksen mukaan Ranskalla on oikeus siirtää eräitä osia voimalaitoksesta teollisuuslaitoksiinsa.

VAARA KULKUNEUVO

Kaksi englantilaista herrasmiestä oli [illegible] oikein perusteellisesti ja heidän piti lähteä viimeisellä junalla [illegible] Lontoon ulkopuolelle. Kun [illegible] seuraavana aamuna varhain heräsivät, he olivat kanaalin toisella puolen Ranskassa. Olivat [illegible], menneet väärään junaan . . .

Lehtemme konttorista puhutaan:

Tämä on lehtemme 50-vuotispäivä

Tänään tulee kuluneeksi 50 vuotta siitä, jolloin lehtemme ensimmäinen numero ilmestyi. Niin kokonsa kuin asunsakin puolesta se oli hyvin vaatimaton. Mutta siitä kiinnostuivat Fitchburgin suomalaiset. Tieto siitä, että Fitchburgissa ilmestyy sellainen suomenkielinen sanomalehti, jonka ohjelmaan kuuluu puhua syvien rivien puolesta, nopeasti levisi suomalaisten keskuudessa laajoilla aloilla tässä uudessa kotimaassamme. Vastaperustettu lehti tapasi ystäviä, mutta kohtasi myös vastustajia. Eikä ihmekään, sillä eiväthän suomalaiset, enempää kuin muutkaan kansallisuudet, puhalla yhteen hiileen. Meillä, niin kuin muillakin, on ryhmityksiä. Tämän vuoksi ne, jotka Raivaajaa hoivailivat lehden ensi aikoina, monesti kohtasivat voittamattomalta näyttäviä vastuksia. Näin jälestäpäin katselleen tuntuu perin ihmeelliseltä miten noista vastuksista selvittiin. Parin vuoden kuluttua Raivaajan perustajat jo voivat laulaa: "Voitto meidän on." Vuonna 1907 Raivaaja ilmestyi kolme kertaa viikossa ja v. 1910 päivälehtenä.

Raivaajalla on kunniakas historia. Sitä selostellaan prof. John I. Kolehmaisen englanninkielisessä lehtemme historiakirjassa "Sow the Golden Seed", joka ilmestyy helmikuun lopulla.

Mutta sehän on asia erikseen. Nyt vain tahdomme todeta, että tämä lehtemme 50-vuotispäivänumero paisui mahtavammaksi kuin uskalsimme toivoa. Hyvästä tuloksesta kiitämme henkilökuntaamme kaikilla osastoilla, asiamiehiämme ja kirjeenvaihtajiamme sekä tilaajiamme ja liikemiehiä, jotka ilmoituksillaan yritystämme tukivat.

Yhdistäköön tämä Raivaajan kultavuosipäivä Raivaajan ystäviä entistä voimakkaammin työskentelemään oman yhteisen lehtemme edistämisessä ja tukemisessa. Amerikan suomalaiset tarvitsevat suomenkielistä lehteä vielä pitkän aikaa ja Raivaajalla on mahdollisuudet ilmestyä, jos vain sen nykyiset ystävät ponnistelevat lehtensä hyväksi yhtä sitkeästi kuin ponnistelivat ne pioneerit, jotka lehtemme perustivat.

Eteenpäin! Paikoillaan tallaaminen on taantumista. — kk —

Kirjallisuus ja taide

Suomalaisia kirja-uutuuksia

Kirj. J. I. Kolehmainen

Koulumies ja kirjailija edustavat kahta eri suuntalsta ihmiskokemuksien ymmärtäjää.

Koulumies, kuten tunnettua, kerää suuret määrät asiatietoja, joita sitten analysoi ja punnitsee täydellisesti objektiivisuuden hengessä ja joista hän sitten laatii, edelleenkin omiin tunteisiinsa ja intresseihinsä vetoamatta, kokeelliset olettamuksensa ja johtopäätöksensä.

Kirjailija sensijaan työskentelee kokonaan toisin. Hän kohdistaa huomionsa yhteen taikka useampiin tyypillisiin ihmisolentoihin, tutkii heidän sisintä itseään ja koettaen keksiä sointuisia, tulkitsevia sanoja niiden itsekohtaisten elämänkokemusten kuvailuun.

Äärimmäisyyksiä luonnollisesti on niin koulumiesten kuin kirjailijain keskuudessa. Ensinmainitut inttävät, että ainoastaan tosiseikkojen löytö ja tosiarvosteluun perustuva tekniikka johtaa totuuteen. He karttavat esim. kaikkia uutuuksia kuin ruttoa. Kirjailijain äärimmäiset luonteet sitävastoin väittävät, että heidän menetelmillään voidaan paljon lähemmin ilmaista lopullisia inhimillisiä totuuksia kuin asiatäytteisillä, kopioluontoisilla asiakirjoilla ja muuttumattoman kuivilla tutkimuksilla.

Onneksi on ollut kasvavassa määrässä havaittavissa, että nämä molemmat täydentävät tehtävissään toinen toistaan ja että molemmat ovat välttämättömiä elämän rikkomiseksi täydellisimmässä ja rikkaimmassa mittasuhteissaan.

Tämän kirjoittaja sai tämäntapaista sisällstä näkemystä lukiessaan **Unto Seppäsen** syvästi vaikuttavaa novellia karjalaisista (Evakko, Otava, 1954, siv. 383), ja **Jussi Talven** ehkä järkyttävää sotanovellia **Ystäviä ja vihollisia** (Otava, 1954, siv. 373).

Vuosia sitten ilmestyneestä prof. Heikki Wariksen sosiologisesta tutkielmasta **Siirtoväen opeutuminen** (Otava, 1952, siv. 400) sai selvän ja yksityiskohtaisen kuvan Karjalan pakolaisten ongelmien suuruudesta ja luonteesta, niistä monista mutkallisista vaikeuksista joita sisältyi n. 400,000 onnettoman sodanuhrin jälleensijoitukseen.

Niin erinomainen kuin tämä sosiologinen teos olikin, se ei sittenkään tuoksen luonteenomaisuuden takia sisältänyt niitä sisäisiä näkemyksiä ja perspektiivejä joita voidaan sisällyttää novelliin. Katsotaarpa, esimerkiksi, miten akateemikon määritelmästä poikkeavan kuvauksen pakolaisesta saa niistä Evakon tyypeistä, jotka vaikeuksissaan taistelevat ja joka vastaa kysymykseen, mikä sitten on pakolainen, evakko?

"Evakko on jookin sodan tähkäman alueen järjestelmällisen tyhjennänisen vuoksi joutunut lähtemään kodistaan. Sana evakko tuo mieleeni villimäisen ihmisen ja kylkiluisen nyytin, jotka ovat kasvaneet kiinni toisiinsa. Evakko on valkoinen mustalainen. Evakko on itseään kantava risti. Evakko on todistuskappale ihmisten tekemästä julmasta historiasta. Evakko on numeroton ihminen."

Samaan tapaan kirjailijan taikakoskettuksesta tilasto muuttuu eläviksi ihmisolennoiksi, mielipiteet muokkautuvat kyyneliksi ja peloksi, ahdistuksiksi taikka satunnaiseksi naurukst ja niin Karjalan koko ongelma moninemutkineen selviytyy yksinkertaiseksi mutta perusteelliseen marheelliseksi kertomukseksi pienestä ryhmästä pakolaisia, jossa heidän kokemuksensa tuodaan esiin kokonaisuutena, ikäänkuin karjalaisena satukuvana.

Suurena kirjailijana Seppänen on muovaillut teoksessaan pysyväisen monumentin Karjalan sielusta. Kukaan, suuri oppinutkaan, ei voi lukea Evakkoa tuntematta itseään osaksi siitä ihmiskumnasta, joka on raastettu erilleen rakastamastaan kotiseudusta, näkemättä Karjalan ongelmaa syvemmän ja viisaamman perspektiivin valossa. Kuka todellakaan voisi liikutuksetta lukea esim. sen vanhan karjalaisvaimon kirjettä, joka on joutunut kärsimään paljon enemmän kuin hänen osakseen olisi oikeuden mukaisesti saanut tulla. Näin hän kirjoittaa:

"Nyt täytyy täällä vieraissa nurkissa nähdä kylmää ja olla pimeässä, kun ei ole sähkövaloja eikä saa öljyä kun litran kuukaudessa; sitten on se päiväraha niin pieni että se ei riitä mitenkään ruokaan, vuokraan ja puihin.

Niin, toista Joulua ruvetaan viettämään vieraissa olosuhteissa. Ehkä se on Jumalalta näin määrätty Karjalan kansalle. Nyt jo olisi ollut hyvä elää kaikilla karnaksen rikkailla sekä köyhillä, mutta Karjala otettiin meiltä pois. Kaikki täytyy nurkumatta kestää ja ottaa vastaan isän kädestä mitä meille annetaan. Eihän täällä kai minun huoli kauan olla. Pian pääsen Isän kotiin. Kyllä olen kin saanut paljon kestää ja kärsiä. Kiitos Jumalalle että olen kaikki jaksanut kestää..."

Ystäviä ja vihollisia

Hyvin paljolta samaa on sanottava Jussi Talven teoksesta **Ystäviä ja vihollisia,** rinnastaessa sitä oppineiden historioitsijain Y. A. Järvisen, Harald Öhquistin, Toivo Kailan ja toisten sotahistorioihin. Näistä tutkimuksistahan on helposti koottavissa yksityiskohtaiset ja tarkat tiedot taisteluvoimista, niiden suuruudesta ja asemasta, niinkuin voitoista ja tappioista.

Mutta mitä olivat ne ajatukset joita risteili suomalaisten ja saksalaisten mielessä? Mitkä sieluntuskat edellä, taistelun kestäessä ja jälkeen hyökkäyksen alkamishetken? Mitkä hirmut? Mitkä toiveet?

Nämä tietenkin ovat kirjoittajan itsensä vaivottavina. Kirjailija Talven kynän jäljissä niistä sukeltautuu esiin ilmielämiä ja etsiviä kuvauksia sotilaista, jotka taistelevat ystävinä ja vihollisina.

Miten pelästyneitä, todellakin, olivat saksalaiset vaikkakin raskaasti aseistetut välkkyvine sotavälineineen. Ne sulloutuivat kuin hukkuvat rotat teille ja poluille, väristen laajan valkohankisen erämaan kauhistuttamina. Niinkuin Talvi itse siitä mainitsee:

"Kylmyys, pakkanen ja myrskytuulet, lumi, musta erämaa, vuorakautinen, loputon pimeys, joka jatkui viikosta viikkoon, kuukaudesta kuukauteen, sodan venyminen, etäisyys kotiin .. kaikki nämä olivat kuristaneet tavallisen saksalaisen rivimiehen... He eivät enää käsittäneet, miksi heidät oikeastaan oli heitetty tänne, miksi he taistelivat, miksi paleltuivat, miksi kuolivat." Ja miten tuskallisuuden repelemiä ne olivat Hitlerin-uskonsa ja natsien voitonvarmuuteen venäläisistä, ja toisaalta yhäti kasvavan ja kalvavan epäilyksen suhteen voitosta ja heissä itsepäisenä elävän omakohtaisen tunteen välillä, että "minun maailmani on sittenkin niin pieni" — minun Saksani .. Koti ja vaimo ja lapset ja ehkä oma talo jossakin."

Ystäviä ja vihollisia teoksen lehdiltä tulee ilmi, niinkuin lukija toivookin, läpitunkeva näkemys suomalaisista sotureista, jotka saksalaisten kummastukseksi "rakastivat näitä erämaita, joissa saivat yksinään ja vapaina liukua suksineen ja metsästää, rakastivat luonnon villiä jylhyyttä ja omalaatuista kauneutta," ja jotka, lailla kaikkien taisteluissa olleiden miehen, kautta pitkän sotahistorian, ikäänkuin ponnahtavat ensimäisten miestappojensa hirvittävästä vaikutuksesta ja tyytyvät välttämättömyyden pakosta karkean sotalain alaisuuteen — tapa taikka tule tapetuksi.

Kirjansa loppusivuilla Talvi koskettelee sitä miten suomalaiset pitivät mahdottomana käsittää Rendulicin kaikenpolton tarkoitusta: "Turhaa hävitystä — työtä, jota ei vihollinen osattu odottaa... Saatavan Rendulic — tämä ei ole enää taktiikkaa, tämä on järjettömyyttä!"

Nämä kaksi novellia, Seppäsen ja Talven, täten muistuttavat meitä kaikkia — erikoisesti niitä meistä, jotka olemme yliarvioineet oppineiden koulumiesten ansiot — että historia on muovailtu kyynelistä ja iloista, että se on luettelo voimien liikehtimisistä, yksityisten miesten ja naisten yhtähyvin kuin persoonattomien joukkojen ja kansojen sieluntäyttävistä ja sieluarepivistä tunnelmista samoin kuin kylmistä ja objektiivisista tosiseikoista.

Todellakin, jos ken haluaa päästä käsitykseen ihmiskokemuksista täysin mitoin, hänellä on syytä tutustua koulumiehiin ja kirjailijoihin, tieteeseen niinkuin kirjallisuuteen.

RAIVAAJAN ESITTELY

Lehtemme perustajien ensimmäisessä numerossa julkaisema sen tarkoitukset viitoittava ohjelma

Kun Raivaajan perustajat 50 vuotta sitten olivat monet vaikeudet voittaen päässeet kirjapaino-olojen ja muiden käytännöllisten seikkojen järjestelyssä niin pitkälle, että saatettiin ryhtyä lehden toimittamiseen, niin kysymys tuli miten lehdelle olisi sopivinta esittää tarkoituksensa ja luonnehtia ohjelmansa. Tätä tarkoittavan johtavan kirjoituksen laadinta luonnollisesti jäi päätoimittajalle. Taavi Tainio koetti tehtävänsä suorituksessa ottaa huomioon niitä monia mielipidevivahduksia, mitä nuoren siirtolaisväestön keskuudessa liikkui, mutta siinä, että lehti omistautuu sosialistiseksi, köyhälistön asianajajaksi ja siis kapitalistisen järjestelmän vastustajaksi, hän oli mahdollisimman selvä ja tinkimätön. Nyt 50 vuoden kuluttua voimme tyydytyksellä tulevien aikakausien historiantutkijoita varten todeta, että Raivaaja on kuluneet vuosikymmenet, kaikki vieköttelut ja vaikeudet voittaen pysynyt uskollisena perustajiensa tarkoituksille.

Tainion esittely lehtemme ensimäisessä numerossa kuuluu seuraavasti:

Työväenliikkeen terveelle kehitykselle ja edistykselle on työväen oma, yksityisistä keinottelijoista riippumaton ja vapaa sanomalehdistö osoittautunut välttämättömäksi. Se on yleinen kokemus kaikkialla, kaikissa maissa.

Sosialistinen liike, ollen luonteeltaan julkista, yleisen arvostelun alaista, tarvitsee omat äänenkannattajansa, voidakseen puolustautua vastustajain valheellisia ja salakavalia syytöksiä vastaan ja kyetäkseen tarpeellisella ponnella hyökkäämäänkin — paljastamalla kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän mädännäisyyttä, siinä vallitsevaa rahan ylivaltaa, ihmisyyden halveksumista ja oikeuden polkemista, lakien väärinkäyttöä ja lakien taipumusta alistua hallitsevan luokan etujen valppaiksi vartijoiksi. Siinä määrässä kuin kansan suuri enemmistö, köyhälistöksi vaipunut työväki, tulee epäkohdat huomaamaan ja tuntemaan, samassa suhteessa syntyy myös parempien olojen ja oikeudellisemman yhteiskuntajärjestelmän kaipuu ja sen mukaan keksitään myöskin keinoja epäkohtien poistamiseksi.

Voimakas yhteistunne, luokkatietoisuus, on välttämätön ehto työväen olojen parantamiselle, kapitalistivallan murtamiseksi. Sen voi synnyttää ainoastaan ja yksinomaan luja järjestö, joka kehittää ja kasvattaa jäseniään, valvoo heidän ammattietujaan ja taloudellisen aseman parantamista sekä virittää harrastusta valtiolliseen elämään ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Näitten päämäärien edistäjäksi, suomalaisen työväestön herättäjäksi on Raivaaja syntynyt jo valveutuneitten kansalaistemme tahdonvoimalla.

Raivaajan toimiala on laaja ja voimia kysyvä. Synkkä on se ryteikkö, jota Raivaaja sanan voimalla, hengen aseilla koettaa avata henkisen viljelyksen peltomaaksi: monta pitkää työpäivää kuluu, ankaria iskuja on lyötävä ennenkuin hallanpesät on poistettu, pellot ojitettu ja muokattu, ennenkuin vapauden, veljeyden ja tasa-arvoisuuden ihana aurinko valaisee ja kasvattaa hengen viljaa aatteen vainioilla. Mutta ei erämaan raivaaja, peltojen perkaaja vaivojaan laske. Työ on tehtävä ja se tehdään. Jos yhden voimat väsyvät ja kesken uupuu, niin kylläpähän toinen tulee ja jatkaa aloitettua työtä, toinen uudelleen kuokan kohottaa ja kirveen teroittaa. —

The Socialist Partyn ohjelma tulee olemaan myöskin Raivaajan ohjelmana. Siinä esitetyt periaatteet ja vaatimukset ovat yhteisiä koko maailman valveutuneelle työväelle, kansainväliselle köyhälistöliikkeelle. Niitten perustalla mekin tulemme toimimaan, niitä ohjeenamme pitämään.

Suomalaisen työväestön saattaminen läheiseen yhteyteen, eroittamattomaan yhteistoimintaan toiskielisten aatetoveriemme ja heidän järjestönsä kanssa, tulee olemaan Raivaajan lähimpänä päämääriinä. Sitä varten tarvitsee meidän suomalaistenkin järjestö lujittamista ja muodostelua, niin että se mahdollisimman parhaiten soveltuisi tämän maan erikoisoloihin ja siten saavuttaisi entistä suuremman merkityksen ja toimintakyvyn.

Työläisnaisten herättäminen ja saattaminen vilkkaaseen yhteistoimintaan veljiensä kanssa, sosialistisen järjestön keskuudessa — ei sen ulkopuolella — tulee aina kuuluman Raivaajan ensimmäisiin tehtäviin.

Uskonto on Raivaajalle yksityisasia, jokaisen yksilön omantunnon kysymys, mutta työväen oikeutettujen vaatimusten tahi työväestön valtiollisen järjestymisen vastustamista pidämme taisteluvaatimuksena, jota emme jätä huomioon ottamatta, samoin pidämme tietämättömyyttä ja taikauskoa luonnollisena viholliseamme, jota vastaan Raivaaja aina tulee olemaan sotajalalla, taisteluharniskassa.

"Yksimielisyyttä suurissa, suvaitsevaisuutta pienissä asioissa", tulee olemaan Raivaajan tunnuslauseena. Tärkeissä periaatteellisissa kysymyksissä yksimielisyyttä, toiminta- ja menettelykysymyksissä — samoin kaikissa toisarvoisissa asioissa suvaitsevaisuutta, tullaan osoittamaan ja toisilta vaatimaan. Sillä perusteella saavat tilaa toisinkin ajattelevien kirjoitukset, joista kukin kirjoittaja itse on siveellisesti vastuunalainen — kaikki kirjoitukset nimimerkillä varustettuja, sen parempi mitä helpommin tunnettavilla, sillä jokainen tottukoon miehenä seisomaan sanansa takana.

Raivaaja ei pidä tapaturmia, ryöväyksiä, varkauksia ja murhia tärkeimpinä asioina, joita kiireimmän kautta olisi saatettava lukijain tietoon, vaan kiinnittää suurempaa huomiota tapahtumiin, joilla on suuranaisempi merkitys valtiollisen tai taloudellisen elämän alalla.

Laajaperäistä, kauaksi tähtäävää ohjelmaamme suorittaessamme tarvitsemme apua kaikilta kansalaisilta, jotka ohjelmamme hyväksyvät ja pitävät sitä pyrkimisen arvoisena.

Ilman aatetoveriemme myötävaikutusta ja suosiollista apua, emme pitkälle pääsisi. Mutta odotamme ja luotamme, että Raivaajan ympärille pian kokoontuu taaja kansalaisparvi, joka untee lehden omakseen, suree sen uruja, iloitsee sen iloja, ja tekee voitavansa levittääkseen sitä yhä laajemmaksi ja avustaakseen kaikilla keinoilla.

Tämän työväestön itse omistaman lehden hyväksi uskaltaa jokainen toinia, sillä ei ole pelkoa, että lehden uunta tai kanta muuttuisi toimittajan vaihtuessa, kuten niissä lehdissä apahtuu, joissa määrää kukkarokanta. Raivaajaa kustantavan yhtiön säännöissä on määrätty lehden suunta ja siitäkin se ei milksikään muutu. Siksipä uskallammekin odottaa yrityksellemme menestyksikasta tulevaisuutta, tietäessämme sen synnyttävän ämmintä osanottoa ja vastakaikua taikkialla, missä köyhälistön heräänistä pidetään uuden, onnellisemman yhteiskuntajärjestelmän aamunkoittona.

T. Tainio,
toimittaja.

Toimitsijoitamme

Henry Puranen,
Raivaajan liikkeenhoitaja

Elis Sulkanen,
Raivaajan päätoimittaja

Toivo N. Nousio,
Raivaajan toimittaja

Akseli Mattson,
Raivaajan toimittaja

HAVANNA — Armeijan salapoliisi sanoo kahden 18-vuotiaan ylioppilaan kertoneen Havannan yliopiston oppilaiden keskuudessa perustetusta salaliitosta presidentti Batistan murhaamiseksi ennen hänen presidentiksi asettamistaan helmikuun 24 pnä. Pidätetyt olivat toimeenpanneet pienempiä rajähdyksiä ja ylioppilaiden keskuudessa toimivat "itsemurhabrikaatit" tilanteen valmistamiseksi kypsäksi vallankumoukselle. Tunnustus johtanee monien pidätykseen.

NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

THE FIRST NATIONAL BANK
Täydellinen pankkipalvelus F.I.D.C:n jäsen
THE NEWPORT SAVINGS BANK
Perustettu 1868
NEWPORT, NEW HAMPSHIRE

SILSBY & JOHNSON, INC.
Rautatavaraa — Plummausta — Lämmityslaitteita
Delta voimatyökaluja — Keittiötavaraa
Tel. 300 Newport, N. H.

SUGAR RIVER PHARMACY
"Near The Bridge"
Newport, N. H.
DICK DONOVAN, Mkr.
Lääkemääräyksiä
Reg. apteekkari
ainia palveluksessanne.

CORBETT OIL COMPANY
Tel. 641 - W.
Polttoöljyä - Kolia - Koksia ja Kaasua.
Winkler matalapaine automaattisia öljypolttimoita. Kaasu-uuneja — Kaasu-vedenlämmittäjiä.
P. O. Box 534 — Newport, N. H.

Newton — Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N. H.

Stockwell's Greenhouse
Kukkalaitteita ja tuoreita kukkia.
Sähkeellä kukkalähetyksiä kaikkialle
140 North Main St., Newport, N. H

MARTIN'S HARDWARE
KIVIHIILIÄ - KOKSIA - JÄÄTÄ
Puhelin 374
3 MAIN ST., NEWPORT, N. H

NEWPORT SERVICE STATION
Renkaita — Pattereita
Muita tarvikkeita
Telephone 357 - 49
76 SUNAPEE STREET

FORD STANLEY FORD SALES
74 MAIN STREET
NEWPORT, NEW HAMPSHIRE.

ANTAKAA KANNATUKSENNE RAIVAAJAN ILMOITTAJILLE

WILTON, NEW HAMPSHIRE

WILTON LUMBER COMPANY
R. R. TUTTLE, liikkeenhoitaja
Luotettavia materiaaleja kohtuullisilla hinnoilla
Puhelin Wilton 4531. Iltasin 5601 WILTON, N. H.

Fitchburg, Mass.

RALPH S. FOSTER & SONS
REAL ESTATE - INSURANCE
336 Main Street. Fitchburg, Mass. Telephone FI 3-3794
Edustaja Townsendissa:
Mrs. HERBERT R. GROOP, Puhelin: 571-M.

CERTIFIED BARRE GUILD
Leominster Granite And Marble Works
George W. Yule, omistaja
Kalken mallisin kirjaimin kaiverrettuja hautapatsaita
Puhelin LE 7-2346
203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

★ STAR CLEANERS
Puhdistamo ja konttori:
RIVER- ja KIMBALL-KATUJEN KULMAUKSESSA
Puhdistetaan samana päivänä.
24—36 tunnin puhdistuspalvelu kaikista 7:stä sivukonttorista.
— Haetaan ja tuodaan vapaasti. —

C. K. FINCH, Inc.
992 MAIN STREET PUHELIN FI 2-5238
Cooper Tires
COOPER RENKAITA — SISÄRENKAITA — PATTEREITA
Autorenkaiden päällystämisen päämaja Fitchburgissa.

YHTEYSGAS Bottled Gas Service
— Kohtelias ja luotettava palvelu —
2 ASHBY STATE ROAD. Puh. FI 3 - 7132 FITCHBURG, MASS.

PETERSEN'S MOTORCYCLE SHOP
Route 13 At Whalom
MOOTTORIPYÖRIEN MYYNTI JA HUOLTO
BSA — TRIUMPH — ARIEL
Kokeilkaa meidän lounastiskiämme
Puhelin Fitchburg 3-7727

Yleisöltä

KIRJE AMERIKAN SUOMALAISILLE

Monille seurain ja seurakuntien toimihenkilöille omistettu joulukirje Suomesta on saapunut tänne ja kuuluu seuraavasti:

Joulun kellot, rauhan ja hyväntahdon viestin kellot kajahtavat ja tuovat mieliimme lapsuusvuosiemme joulut iloineen ja riemuineen. Samalla kun Pelastakaa Lapset ry. toivottaa Teille siunauksellista ja hyvää joulujuhlaa, se kiittää teitä kuluneen vuoden aikana suomastanne suuriarvoisesta tuesta ja työstänne Suomen kovaosaisten pienokaisten hyväksi ja toivottaa menestystä uudelle vuodelle.

Ilahduttavana saapunee teille myös tieto, että työmme ystävät Yhdysvalloissa ovat kutsuneet liiton järjestösihteerin, rouva Liisa Hakovirran sinne. Hän viipyy siellä muutaman kuukauden. Ne suomalaisten keskuudessa toimivat seurat ja klubit, jotka mielellään näkevät rouva Hakovirran vieraanaan kertomassa kuulumisia ja terveisiä Suomesta, voivat ilmoittaa siitä Mrs. Saimi Suvaselle, 615 No. A. st., Lake Worth, Florida.

Kiitollisena terveisin Pelastakaa Lapset r.y.

Kita Bertel Nyberg
ja Elina Rautanen.

Sen jälkeen kun tämä kirje saapui, on tapahtunut paljon asioita ja muutoksia lässä yhteisessä asiassamme. Allekirjoittanut pyytää että seuraatte tätä asiaa tästä lehdestä. Myöhemmin tiedoitan mitenkä itva Hakovirta kiertää, milloin hän tulee kullekin paikkakunnalle vieraaksemme. — T. O. Myllykoski.

BERMINGHAM'IN
Worcester Countyn päämajassa on
ROYAL kirjoituskoneita ja CLARY laskukoneita
Myydään — Vuokrataan Huolletaan
972 Main Street Puh. FI 2-9237

Kannattakaa ilmoittajiamme

Milford, N. H.

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
JOHTAJA
L. PAUL ECKLUND
TUCKER FUNERAL HOME
23 High St., Milford.
Tel. 185 W. ja 185 R.

KEENE, NEW HAMPSHIRE

Aldrich - Huntley, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
Telephone 113 - W
63 WEST ST. KEENE, N.H.

SPRINGFIELD, VERMONT

S. R. YOUNG, Inc.
201 UNION STREET Tel. 4551 SPRINGFIELD, VT.
Kansan suosima kaasupalvelu
Happy Cooking
Huonekaluja — Taloustavaraa — Sähkö- ja Kaasuvälineitä

"ON KUIN PÄIVÄ ILMAN PÄIVÄLLISTÄ",
sanovat monet lehtemme vakituisista lukijoista, jos RAIVAAJA jäisi jonakin päivänä saapumatta.

CHEVROLET
SHATTUCK'S GARAGE, Inc.
Chevrolet Myynti- ja Korjaamo.
Yleistä korjausta—Body- ja Fenderityötä
Tel. 2186
88 Clinton Street, Springfield, Vt.

CHESTER, VERMONT

JAMESON'S MARKET
CHESTER DEPOT, VERMONT
Puhelin 3024
Avoinna joka ilta — Toisen luokan lisenssi.
Lihaa — sekatavaraa — jäädytettyjä tuotteita.

LESLIE ALLEN
AMOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
Taijereita - Pattereita - Korjausta
BRIGGS ja STRATTON huolto
Puh. 2751 — CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY
Kaikenlaista
Vakuutuksia
Blue Goal
Puh. 3991 Chester, Vt.

Quincy, Mass.

Vaikea valinta

Onnistuiko suunnitelma E:n hallitusmuoto Quincyssa tai ei se riippui enimmäksi osaksi William J. Deeganista silloin, kun hän otti tämän toimen vastaan 5 vuotta sitten. Suuremman ylistyksen hän oli saanut Quincyn väestöltä hoitaessaan näitä kunnallisasioita niin että hän pääsi tyytyväisyyden tulokseen E-suunnitelmassa. Deeganin saavutukset eivät ole ainoastaan hänen, vaan tähän kuuluu kaupungin valtuusmiehet, jotka ovat yhdessä hänen kanssaan toimineet. Heistä riippuu, onko E-suunnitelma hyvä tai huono. Quincylle kuitenkin se on ollut mainio, vaikka onhan sillä paljon vastustajiakin, niinkuin kaikilla muillakin esityksillä.

Deegan on sanonut, että kaupungilla tulee olemaan edessään vaikeita aikoja, menoarvioiden suurentuminen, verojen lisäykset, yleiset huoltokustannukset, uusien koulujen tarve, sairaalan suurentaminen ja niiden ensiluokkaistaminen, katujen kunnossa pidot. Nämä on asioita, joita ei voida väistää. Hän kuitenkin uskoo, että jos kaupunki saa hyvän johtajan, näistä tavalla tai toisella päästään ävitse.

On puhuttu kahdesta paikallisesta ehdokkaasta ja jotkut tahtoisivat nämä paikallise ensitilalle, mutta nykyisellä majurilla Della Chiesalla on toinen ajatus. Ensitilalle olisi laitettava hakijan kokemus, koulutus, kykeneväisyys ja että paikan hakija varmasti tutkitaan. Hänen entinen toimintansa kykeneväisyydestä täytyy olla todistuksena, oli hän sitten mistä tahansa. Hän myös toivoo että tämä valinta tehdään yksimielisesti ja että ei siitä syntyisi mitään kahnausta tai eripuraisuutta valtuusmiesten kesken jälkeenpäin. — P. M.

Detroit, Mich

Kokousasioita

ASXL:n Detroitin osaston vuosikokous oli tammikuun alussa. Kuultiin pöytäkirjurin, jäsenkirjurin ja rahastonhoitajan raportit. Lausuttiin kiitos pöytäkirjurille hyvästä ja asiallisesta toimintaselostuksesta, jossa ilmeni että emme ole yleisiä tilaisuuksia vuoden aikana järjestäneet omintakeisesti. Raivaajan "Kultavuosijuhla" oli ainoa ja koska ohjelman saimme järjestöltä, niin siinäkin olimme vaan mukana. Kuukausikokoukset on pidetty säännöllisesti. Myönnettiin johtokunnalle toimintavapaus. Valittiin sama viisihenkinen johtokunta uudestaan. Mitään suunnitelmia ei vuosikokous tehnyt tulevaa toimintavuotta varten, vaan jätettiin kuukausikokouksissa harkittavaksi ja päätettäväksi, mitä asioita tulee esille.

Vuosikokouksen perästä oli kuukausikokous. Kunnioitettiin Eric Rassin muistoa pienellä hiljaisuudella. Osasto menetti yhden vanhimmista jäsenistään. Polioyhdistoon lahjoitus jäi seuraavaan kokoukseen. Alueen edustajakokouksen edustajien valitseminen jäi seuraavaan kokoukseen. Raivaajan levitys, joka onkin meillä aina esillä joka kokouksessa keskusteltiin ja päätettiin ottaa esille seuraavassa kokouksessa.

Seuraava kokous on talossa 19005 Parkside helmik. 13 päivänä kello 4 iltapäivällä. Jäsenet, muistakaa saapua ja ei-jäsenet ovat tervetulleita. Kokouksen perästä niinkuin ennenkin kahvitarjoilua ja seurustelua. — L. L.

Kuolleita

Jokela Carl 4318 N. Altadena ave. Royal Oak, Mich. Lähimpä jäi häntä kaipaamaan vaimonsa Evelyn, lapset Mrs. Ronald Eiber, Carl, Brian ja Mary Jokela, isä ja äiti, veli Wilbert Pyrrä. Haudattiin Royal Oakista Spillerin hautauskodista.

Norgard Sadie, joka oli sairastanut useita vuosia. Sisarta muistamaan jäi Francis E. Norgard, täti ja 10 serkkua. Haudattiin Andersonin hautauskodin kautta. Pastori Tuori suoritti seremoniat.

Rva Liisa Hakovirta,

Pelastakaa Lapset Liiton järjestäjätoveri Helsingistä, joka on Floridassa esittelemässä liiton toiminnasta ja laajentamisesta sen toiminnasta kaikissa suomalaisissa hauloissa, saapui myöskin Detroitiin huhtikuun aikana. Hän on erikoisen hyvä ja selvittävä puhuja, miellyttävä persoona, joka kaikkien detroittilaistenkin pitäisi kuulla. Hän on koulu maikalla Californiaan, siellä esitelmöiden useissa suomal. keskuksissa. Siellä hänen matkansa on Oregonin valtioon sekä Seattleen asti. Sen jälkeen tulee matkansa keskivaltioihin, jotka järjestää J. O. Myllykoski Ohiosta. Muistakaa että hoh... aikana hän on Detroitissa Myllä...min päivästä. Suomen lapset ja varsinkin orvot, tarvitsevat vielä sanomattoman paljon. Pelastakaa Lapset Liitto on ainoa Suomessa, joka niin suuremmoisesti auttaa orpoja ja kodittomia. Sillä on kaikenlaisia kasvatuskoteja pojille ja tytöille. Ammattikoulukoti, joka sijaitsee lähellä Helsinkiä, jatkaa toimintaansa. Tämä laitos on siirretty sinne sotien jälkeen Karjalan Kannakselta. Nimi oli ennen Kannaksen ammattikoulukoti. Kohta 10 vuotta on... tämä ammattikoulukoti nyt toiminnessa Leppävaarassa ja on tunnettu nimellä Vallilan ammattikoulukoti. Edelleenkin se on ainoa valtion ammattikoulukoti Suomessa. Siellä on rakennettu uusia työpajoja ym. Oppilaaksi tähän kotiin otetaan hakemusten perusteella maaseudun varattomia, hyväkäytöksisiä, kansakoulun käyneitä nuoria poikia. Tämän hetken oppilaista on 90 pros. orpoja ja yli puolet oppilaista sotaorpoja. Ensimmäisellä luokalla saavat kaikki oppilaat saman koulutuksen, jonka pohjalla on maatalouden niin tietopuolinen opetus kuin käytännöllinen työskentely. Vasta toisella luokalla jakaantuu erikoisoppijaksoihin oppilaiden taipumusten mukaan. Näistä ja monista muista Pelastakaa Lapset työmuodoista tulee rva Hakovirta meille selvittämään.

Suomalainen lakimies

on muuttanut Detroitiin. Konttori ... sijaitsee Woodrow Wilson ja Tyler katujen kulmauksessa. Lakimies Louis Kiery palvelee suomalaisia ... on tunnettu hyväksi asioiden toimittajaksi. Toivomme että Mr. Kiery ... ilmoittaa suomal. lehdissä. Ja hyvää viihtymystä Detroitissa.

Presidentti Roosevelt-

vainajan syntymäpäivää ehdotetaan joka valtiossa pidettäväksi juhlapäivänä. Ainoa valtio, joka päivän on tehnyt juhlapäiväksi kuten on George Washingtonin ja Abraham Lincolnin. Hän oli johtaja, joka tuli Amerikan kansalle aikana, jolloin ... kodit ja konnut ryöstettiin, jolloin leipäjonot pitenemistään pitenivät. Me juhlimme virallisesti Washingtonin syntymäpäivää joka valtiossa ja Lincolnin syntymäpäivää ... valtiossa. Rooseveltin syntymäpäivää olisi syytä juhlia tammikuun 30 päivänä kaikkialla. Roosevelt antoi työtä kaikille ja ihmisarvonsa ja kuljetti kansansa läpi vaikean ajan.

Polio-kotelot

ovat saapuneet jokaiselle meistä. Ottakaamme osaa niiden poloisten kohtaloon, jotka vuosi vuoden jälkeen joutuvat makaamaan rautakeuhkossa ja muulla tavalla virumaan epätoivoisina sairaaloissa. Pieni lahja jokaiselta auttaa monen äidin kovaa kohtaloa.

Detroittilaiset,

ilmoittakaa allekirjoittaneelle silloin kun teillä on uutisia. Puhelin: Un-26796. — F. O.

EI KIINNOSTUNUT

Tiedonhaluinen työmies Veljonen lukee lehdestään kirjoituksia pohjoismaisesta yhteistyöstä ja innostuu valistamaan aviosiippaansakin:

— Olkoonpa kuka hyvänsä, mutta häntä sinä et kumminkaan tuo tänne rymsteeraamaan.

Tore H. Nilert, vasemmalla, S-A-S:in presidentti ottaa vastaan ensimmäisen Columbia Records'in sisaryhtiön taiteilijoiden valmistaman levyn, jonka kautta lentoliikenneyhtiö tekee taiteellisella tavalla tunnetuksi matkailuun liittyvät edut ja huvitukset.

"Unelmien välittäjä"

Säilyttääkseen johtavan asemansa lentomatkustuksessa Yhdysvaltain ja Euroopan välillä, Scandinavian Airlines System, Inc., on kehittänyt eivan uuden esitystavan matkailumyynnissä.

Sen tilalle, että se käyttäisi yksistään painettuja vihkosia esittelemään amerikkalaisille lentomatkailun etuisuutta S-A-S linjalla, se on alkanut käyttämään hyväkseen huomattuja taiteilijakykyjä huvittelumaailmasta ja valmistaneet musikaalisen "matkalaukun" Broadwayn kuuluisien huviesitysten mukaisesti.

Matkaselostus tapahtuu Columbia Records sisaryhtiön Columbia Transcriptionin valmistamalla 10 tuuman audenuikaisella n.k. "high fidelity" gramofonilevyllä, joka pyörii 33⅓ kertaa minuutissa ja mitä käytetään nykyisin eniten Yhdysvalloissa.

Musiikkipuoli on jazzimusiikin eri koostuikitsijan Mitch Millerin työtä Columbia Records-firman Popular Artists and Repetoire ryhmän johtajana hän on johtanut levytaiteilija-menestyksen sellaiset tunnetut kyvyt kuin Rosemary Clooney, Frankie Laine, Tony Bennett, Johnnie Ray ja 12 vuotias Jimmy Boyd. "European Holiday"-levy on melodramaattinen kertomus amerikkalaisesta pariskunnasta, joka suunnittelee Euroopan matkaa, tekee sitten matkan Royal Viking-lentokoneella vieraillen yli Euroopan, Skandinavian maista Italiaan saakka.

Pariskunnan osia esittää kaksi tunnettua Columbia Records taiteilijaa Jill Corey ja Jerry Vale. Ensiksi he suunnittelevat matkaa, hankkivat tietoja matkatoimistosta. Tässä kohtaa S-A-S esittää sitten jotain uutta matkailijoille. Matka-asiamies esittää "Unelmien välittäjänä" (Dealer in Dreams) — yhtiöltä, minkä S-A-S tuntee paremmin huomioidakseen matkailun mukavuudet ja viehätykset, joita matka-asiamies todellisuudessa myy. Matkavassa ... "Unelmien välittäjä" matka-asiamies selostaa monista niistä mielenkiintoisista paikoista, joita matkailijoilla on nähtävänä pyhien aikana vaivattomasti ja mukavasti, unelman minkä matka-asiamies voi välittää.

"Niin erikoinen kuin "European Holiday"-levy onkin, niin ei se päätty tähän. Sen toisella puolella on kolme skandinavialaisten orkesterien esitystä. Siinä Oslon Philharmooninen orkesteri esittää Johan Halvorsenin "Suite Ancienne" sävellyksestä "Intratan" Oivin Fjelstadin johtamana. Myöskin Stig Westerbergin johtamana Tukholman Radio-orkesteri esittää Lars-Erik Larssonin "Pastoral Suite" osassa "Romance" sävellyksestä. Kolmantena Tivolin konsertti orkesteri esittää "Champagne Galop'in", jossa H. C. Lumbye ja Tippe Lumbye esiintyvät. Nämä kolme kappaletta on valittu American Scandinavian Foundationin musiikkikeskuksen myötävaikutuksella ja David Hallin johdolla. "European Holiday" ensimmäinen esitys tapahtui New Yorkissa 19 päivänä tammikuuta, minkä jälkeen sitä on esitelty sanomalehdistölle ja matkailuryhmille eri puolilla maata, kuten Chicagossa, Los Angelesissa, Detroitissa y.m. Että mielenkiintoista matkailupasta, minkä mukana on tämä levy, levittää ... matkatoimistot ja S-A-S konttorit.

Tämä uusi matkailuesittelyn muoto ... alun Burke Dowling Adams, Inc. ... varapresidentti C. Hoffmannilla, jonka mainostusagentuuri hoitaa S-A-S mainostukset ja myynnin lehtiyksissä Yhdysvalloissa, ja kansainvälisesti Tukholman konttorin kautta.

FITCHBURG, MASS.

BOSK *HAUTAUSKOTI*
85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaikka

K. E. RAUTIO — Kotien kalustaja
Oliver Furniture Co.
791—797 MAIN ST. Puh. FI 2-0222 FITCHBURG, MASS.

◆ **MILL REMNANT SHOP** ◆
KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA
Tel. FI 3-4402
454 MAIN STREET, FITCHBURG, MASS.

HETI SAATAVANA **LASKUKONEITA**
Kirjoituskoneita
Calculaattoreja
Käytettyjä koneita
Matkamalleja
Koneita vuokrataan
Toimistohuonekaluja
Jäljennöskoneita

SMITH BROTHERS
9½ Prichard St. Puh. FI 2-3855 Fitchburg.

Ritter for Flowers
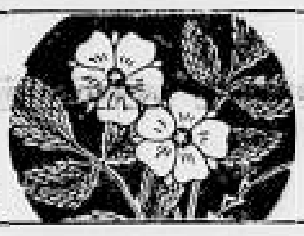
360 Main St. Fitchburg Tel. FI 5-4301

FITCHBURG MOTOR SALES, Inc.
FORDIEN välittäjänne
MYYNTI- JA PALVELUSLIIKE
Arvo Peterson ja Bill Korpi, suomal. edustajat
21 WILLOW STREET, Tell. FI 3-3001 FITCHBURG, MASS.

CHRISTIE and THOMSON
OF FITCHBURG, INC.
Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkäaikaisella palveluksella oletamme osoittaneemme luotettavaisuutemme.
Puh. FI 3-3746 Lunenburg St. Fitchburg, Mass.

de LONGCHAMP SALES, INC.
OLDSMOBILE Rocket Motors — CADILLAC kahdeksaisia
Erikoisen hyviä KÄYTETTYJÄ AUTOJA ja TROKEJA
139 HARVARD STREET - Puh. FI 5-4384 - FITCHBURG, MASS.

MATTHEWS MOTOR COMPANY
Fitchburgin vanhin autojen välitysliike
CHEVROLET
Tavatkaa suomalaista myyjäämme — WALTER HENDRICKSON
MYYNTI- JA PALVELUSLIIKE
17 Snow Street Tel. FI 3-4874 Fitchburg, Mass.

-GASOLIINIA-
GULF **Pullotettua kaasua** HOMGAS
BRANDT BROS. OIL COMPANY
"Red" & Leo Brandt, omistajat
Puh. FI 3-6537 Cor. River & Main Sts. FITCHBURG
Westminster Garage. Puh. 105 Westminster, Mass.

Kalastustarvikkeita,
Autojen osia — Autotarvikkeita — Radioitten korjausta
Television settejä — RCA — Motorola — Zenith.
Omat eksperttimme asettavat paikoilleen. Ei odotusta.
Nopea palvelu.
Victory Auto Supplies
829 Main Street TEL. FI 2-9332 Fitchburg Mass.

OSTAKAA vuoden huomatuimmat
ALL ALUMINUM COMPINATION STORM AND SCREEN DOOR
Ainoastaan $39.50 tav. kokoja
Säästönne tulee olemaan $20.00 ja enemmänkin verratessa samanlaisiin oviin, joita muut tarjoavat.
JOHNSON-Fuller alumiiniovi suojaa teitä kautta vuoden kaikilla säillä.
Meillä on muita alumiinikompinationeja alkaen hinnasta **$13.95.** Tavalliset koot **$15.90.**
Liikkeemme on mukavuudeksenne auki perjantaisin kello 7—9, jolloin tilatut tavarat tuodaan lauantai-aamuna.

W. A. Fuller Lumber Company
26 SPRUCE STREET, LEOMINSTER, MASS.
F. M. Johnson Lumber Company
130 RIVER STREET, FITCHBURG, MASS.
(Myös Keenessä, N. H.)

RAIVAAJA
saa parhaat onnittelumme sen
50-vuotispäivänä
yhtenä kansan parhaimmista sanomalehdistä!
FITCHBURG GAS and ELECTRIC LIGHT COMPANY
FITCHBURG, MASS.

Sumussa Itämerellä

Kirj. Niku Nousio

Harmaana kuin sakea savu lepää sumuharso purjelaivan joka puolella. Märkinä, hervottomina ja raskaina riippuvat purjeet, joita silmä tuskin erottaa tuon onnettomuutta uhkaavan, sakean sumun seasta, vaikka kuinka näköhermojansa pingoittaa. Se on kaikki vaan yhtä harmautta, loi katseensa suuntaan mihin tahansa.

Joka puolelta laivaa kuuluu särkyvänä särinänä sumutorvien toitonta, joihin aluksesta aavemaisesta vastataan. On kuin Hornan henget hoilottaisivat jostakin tarun Manalan pimennoista, kuunnellessa noita turmaa torjuvia toitotuksia.

Miehet seisovat kuin aaveet asemillaan, kasvot odotuksen jännityksestä pingoittuneena. Ei leiki hymy harhaileva merimiehen huulosilla tällaisena hetkenä, ei voitikka etäisyyttä etsivästä silmästä viriä, vaan on katse kalseana kylmänä kohdistettuna tuntematonta turmaa väistämään ja korva herkäksi herätetty koettaa sijoittaa kuulonsa avulla toitotusten etäisyysaseman.

Milloin oikealta, milloin vasemmalta, edestä ja takaa törähtää turman torvien äänet. Milloin ne ovat höyrylaivan, milloin purjelaivan. Milloin lähempänä, milloin kauempana kajahtaa tuo ääni, joka merimiehen sydänalla niin oudosti ailahuttaa turman tunnetta. Kannella ei ole muuta liikuntaa kuin sumutorven toitottajan, joka liikkuu puolelta toiselle, paikasta toiseen aina sen mukaan, miltä suunnalta milloinkin ääni lähimpänä kajaa, vastatakseen sille varoituksensa puolestaan.

Väliin on hiljaista kuin kuoleman henki olisi käynyt kaiken yli. Purjeista ja köysistä tipahtelevat vesiherneet pudota kumahtelevat märäle kannelle kuin nuoren naisen kaihonkyyneleet rakastamansa miehen hautaan laskeutuvalle arkulle . . .

Tätä hiljaisuutta ei häiritse muu kuin meren maininkien mahtava loiskina vasten laivan sivuja, joka avuttomana ajelehtii maininkien ja merivirtojen vietävänä joko synkän surman suuhun kavalien karien katveessa tai pelastaville avovesille.

Hiljaisuutta oli kestänyt vain muutaman minuutin, vaikka se aluksessa olijoista tuntuikin pitkältä, loppumattomalta ajast'ajalta, kun keulan puolelta kuului surkeasäänineen purjelaivan sumupuhallus ja heti sen jälkeen keulavahdin merkkihuuto, kulkien kaikuna keskilaivan vahdin suusta komentokannella olevan kapteenin ikiherkkään korvaan, kierien vastaanotettuna vastakaikuna yli laivan.

Kuinka oudolta kajahtikin tuo huuto. Sama sävel, sama rytmi ja tempo, sama tumma tunnelman kaje soin nahti jokaisen huutajan huulilta kuin olisi jokainen huutanut sen saman nuottimitan mukaan. Alkusävel oli kuin herkän hätäytymisen mitassa, jatkuen sitten turvattomuuden tummassa soinnussa, kohoten kuitenkin lopussa uhmaavan pelottomuuden rytmiksi ja ripeän toiminnan tempoksi.

Kuinka paljon kertovatkaan hädän hetkenä lausutut sanat, muutama sanat, jotka niin monesti ovat viimeisetkin. Ne ovat kuin elämäkerta, vaaroissa vaeltaneen ja vaaroihin vaipuneen lyhyt, koruton, mutta suurisi sältöinen elämäkerta . . .

Tuntuu kuin tämän sakean, harmaan sumun seasta värähtäisi outo jännittynyt, mutta vaaralle varustautunut väre. Jokainen katse, jokainen korva on pingoittanut jokaisen hermoväikeensä mitä valppaammaksi vastaanottamaan pienintäkin käskyn kajahdusta yhteisen vaaran lähetessä.

Yhä lähempänä kajahtelee valittava sumutorven toitotus ja kuin pyytäen, toista loitommaksi torjuen vastaa toinen.

Yht'äkkiä sukeltautuu sumusta esiin törähdyksineen toinen purjelaiva. Se on kuin aave ahdistukseen joutunut, jonka jäsenet ovat halvautuneet, kulkien vain meren mellovan myötävaikutuksella. Se on kevyemmässä lastissa, koska meren mainingit sitä nopeammin siirtelevät kuin toista, samassa avuttomuuden tilassa ajelehtivaa. Kaikki ovat ensikäskyn kuultuaan kiirehtineet sille sivulle, mitä kohti tuo harmaja haamu ajautuu, valmiina kaiken odottamattoman varalle.

— Mikä nimi? Mistä tullaan? Mihin mennään?

Kapteenien kyselyt ja vastaukset kajahtelivat laivasta toiseen kaiken tämän kuoleman harmauden keskellä kuin Manalan virran tuskanviimat. Äänet kuuluvat, mutta puhujia ei juuri eroita, vaikka laivat ovatkin hyvin lähellä toisiaan, liiankin lähellä.

Jospa se olisikin kauniilla, kirkkaalla ilmalla tapahtunut tämä lähentely, kuinka riemukkaana tuo vuoropuhelu kapteenien kesken olisikaan kajahtanut kaikkien korviin! Muita nyt oli jokaisen rinnassa kummassakin aluksessa sama toivomus, sama pyrkimys päästä vain toisistaan niin kauaksi kuin mahdollista. Tuntui aivan siltä kuin molemmat olisivat olleet toistensa verivihollisia, jotka eivät tahtoneet olla missään tekemisissä toistensa kanssa, tai niinkuin rutotaudin tartunta olisi ollut pelottinena liian lähelle tulemisesta, toisen toistensa kosketuksesta. Hetken tyhyen vain tätä äärimmilleen pingoittua hermojännitystä kesti, kun ilukset vähitellen rupesivat haipumaan tuohon iäisyyteen asti kestäään harmauteen, meren maininkien eitellessä niitä kauemmaksi ja kaummaksi toisistaan.

— Hyvää matkaa! Hyvää onnea!

Oi, kuinka riemukkaan tunteen toimaan nuo huudot kaikkien kummasti uohuvaan mielialaan sumutorvien ärkevillä sävelillään niitä säestäessä! Olihan vaara vältetty, vaara, mikä kenties olisi meren harmaaseen autaan voinut sulkea jok'ikisen sielun . . .

Yhä enemmän ja enemmän loittoee tuon toisen sumutorven toitotus, autta jännitys on silti yhtä kireänä okaisen miehen hermostossa.

— — —

Mitä! Tuulenhenkikö se oli? Salanana sinkoaa tämä äänetön tunnelna povesta poveen. Tai kummitteleeco jännityksestä ärtyneet miesten nielet. Yhä tiukemmalle pingottuvat aikkien hermosäikeiden jännitys ja ummasti takoo sydämessä syöksevä veri odotuksen oudossa hiljaisuudessa.

Jotain tuttua, ennen elettyä liikuu ilmassa, mutta mieli ei tahdo tauta sitä. Näyttää kuin sumun harnaa harso heilahteleisi hervottomasi, vaikka juuri äsken olikin kuin äisesti seisova muuri. Jokohan haihuisi tuo hirvittävä, mielialoja masenava harmaus, tai valehteleeko jännityksestä jäykistyneet silmähermot? Ovatko korvat kuuroiksi lukkoutuneet, koska sumutorven toitotuksia ei kuulu?

Tuulta, tuulta se sittenkin on!

Kuin humaus vavahti huokaus kaikkien rinnoista. Se oli tuon kiduttavan jännityksen laukeaminen. Sydämissä sykähti outo väreily, onnen ja ilon väreily. Oli kuin vapauden huomenkoitto olisi koittanut synkässä vankilakomerossa vuosia kituneelle viattomalle vangille, joka ensi päivänvalon kirkkauteen astui kärsimysten piinaavasta pimeydestä. Ja vaistomaisesti lennähti jokaisen katse kohti korkeutta, huulten hiljaa hymistessä jollekin tuntemattomalle jotain käsittämätöntä, mutta silti tyynnyttävää sille povelle, joka tarutaikojen taiassa siittynyt, syntynyt ja kasvanut oli . . .

Jo herää hervoton purje ja karistelee kiivaasti kastehelmet helmoistaan. Sumu sortuen haihtuu tuulen nousevan voiman edessä ja somana solahtelee sätehet auringon sumupilvien pakenevien lomasta. Ja kirkkana kimaltelee taivon sinilaella ikihanainen aurinko. Valtavana kaikuu riemuhuuto miesten rinnoista! Ja kuin viivytyksestä harmistuneena kerää pursi purjeisiinsa tarmokkaasti tuulta ja ikäänkuin riemuhuudoista innoštuneena alkaa pelotonna pyrkiä avaralle aavalle päämääräänsä kaukaista kohti . . .

ITSEMURHAN SYITÄ

Limogesin lähistöllä, Keski-Ranskassa, teki 74-vuotias maanviljelijä Marcellin Mallet äskettäin itsemurhan hukuttautumalla sen vuoksi, että tupakan hintaa oli korotettu. Mallet, joka oli kiihkeä tupakoitsija, pelkäsi, ettei hän varattomana vanhuksena enää olisi pystynyt ostamaan riittävästi tupakkaa.

19-vuotias ylioppilasneiti Elisabeth Holzer hyppäsi samoihin aikoihin 58 m korkuisesta tornista Münchenissä. Onnetonta tekoa katseli monta sataa kauhistunutta ihmistä. Eräs pappi oli kiivennyt tornin yrittääkseen estää tyttöä hyppäämästä. Hänen hiipiessään takaapäin tytön luo tarttuakseen hänestä kiinni tyttö huomasi sen, viittasi torjuvasti ja hyppäsi tornista. Syynä tekoon oli se, että Baijerin opetusministeri ei ollut hyväksynyt hänen hakemustaan saada yliopistotipendi.

JO 4,000 ROMAANIA SUOMESSA

Ns. mustalaiskomitean tutkimuksissa on ilmennyt, että Suomessa on n. 4,000 romaania, joten heimon lisääntyminen on tapahtunut melko nopeasti, koska sen vahvuus arvioitiin vuosisadan vaihteessa 1,600:ksi. Sitä vastoin on heillä vaikeuksia uusien ammattien löytämisessä, sillä hevoskauppiaan, kattilanpaikkaajan ja povaajan työt eivät enää kannata. 247 romaania onkin enää hevoskauppiaina. Suurin osa romaaneistamme kuuluu valtionkirkkoon, vain 33 on siviilirekisterissä. Heidän keskuudessaan on suuri syntyväisyys mutta myös suuri kuolleisuus. Aviollinen uskollisuus on luja, vaikka vain 450 pariskuntaa 578:sta on laillisesti vihitty. Suomi on romaanien pääkieli, mutta 1,252 aikuista ilmoittaa puhuvansa romaanien kieltä.

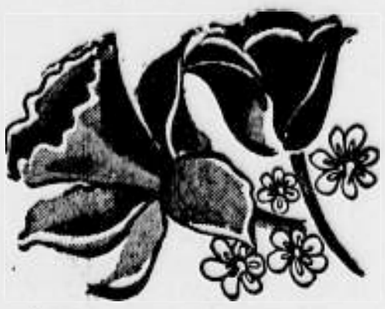

TOIVOTAMME ONNEA TEILLE

MATTI NIVEL

täyttäessänne 65-vuotta.

Helmi Nivel
Laila, Harry ja Mila French
Hilda Rantanen
Jenny Mattson
Salma Davis
Imoi ja Emil Tuomi
Toini Jokitalo
Miriam Jalli ja lapset
Hertha ja Russell Roush ja lapset
Kenneth ja Lucille Eckland ja lapset
Rudolph ja Bertha Nurmi ja
Signe ja Wäinö Hyman
Emma ja Ted Zabel
Olavi Somppi
Alma ja Heikki Raiski
Aili Tuomaala
Kerttu ja Wäinö Holmes
Naimi ja Paul Lahti
Lois ja Jim Denning
Lucille ja Walter Ruedrick
Lydie ja Jack Krantz
Hilja ja Hannes Tuovinen
Hilja ja Eino Ulhero
Hilja ja William Malin
Ella ja Jack Eld
Katri ja Matti Salo
Ida ja Oscar Heino
Alina Wenho
Esther Autio
Otto ja Helmi ja Tuula
Naimi Raevaara
Hanna ja John Hesselgren
Wilma, William Kankaala
Aino ja Victor Jalo
Elvi ja Kaarlo Lahti
Hilja ja Toini Laine
Helmi ja Arvid Nelson
Aurora ja Toivo Kankkonen
Elsie ja Lauri Suutela
Lempi ja William Rae
Taimi ja Albert Tiensuu
Irja ja Tauno Ahonen
Ida Hagelberg
Hilma Salonen
Sanni Pulkkanen
Mimmi Wilkman
Lempi Toosi
Wendla Mörk
Frances Folger
Rauha Kesti
Doris ja Jalmar Perttula
Hilma Mackey
Aune ja William Ranta
Aino ja Emil Kallio
Martha Korhonen
Hilja ja Olli Laine
Andrew Oksala

MATTI NIVELL'ELLE!

Meidän Matti
Kovin vuotti
Päästä Armon ikä-rajaan.
Huolt' ei monta tähän asti,
Mutta nyt jää koko lasti
Nuorempien hartehille.

Siispä yksin-suin me Sulle
Toivotamme, Matti, kuule:
Monta monta hauskaa matkaa!
Pyyntömme vaan ompi vakaa:
Apusi viel' meille takaa!!

Berkeleyssä helmikuun 1 päivänä 1955.

— JULKAISKAA ONNITTELUNNE RAIVAAJASSA! —

Onnittelemme

RAIVAAJAA

50-vuotispäivän johdosta!

Samalla lausumme kiitokset siitä suuriarvoisesta työstä, jota Raivaaja on tehnyt kansanvaltaisten aatteiden edistäjänä

Vain yhteistyö on voimaa!

Säästäkää osuustoiminnallisesti!

Osuustoiminta on kansanvaltaa!

ME MAKSAMME:

talletustililtä **4 %**
osaketililtä **3 %**

ME ANNAMME:

persoonalainoja
autolainoja
kiinnelainoja

Workers' Credit Union

(Työläisten Luottoyhdistys)

48 WALLACE AVE. FI 2-9602 FI 5-5300 FITCHBURG, MASS.

Parhaimmat onnittelut RAIVAAJALLE *50-vuotispäivänä!*

FITCHBURG, MASS.
Aina ja John Elo
Eine ja Karl Letinen

TOWNSEND
Mr. ja Mrs. Oscar Lillstrang

WEST TOWNSEND
Mr. ja Mrs. Oscar Leino
Mr. ja Mrs. Paul Tanner
Mr. ja Mrs. Aarne Kalinen ja Aarne
Mr. ja Mrs. George Aro perheineen ja Sili

RILEY, MAINE
Mr. ja Mrs. Emil Willi

NORTH JAY, MAINE
Mrs. Ida Lilja

WEST ENGLEWOOD, N. J.
Helmi ja Martti Lunden

NEW MILFORD, N. J.
Alina Saarinen, Sandra, Helen ja Elina.

NEW YORK, N. Y.
Lydia Nummelin
Veera ja Armas Hilska
Senja Wiitala
Olga ja Gunnar Pulkkanen
Viola ja Hulda Lind
Siiri ja Reino Kanerva
Hilja Riku Siren
Olga Long
August Tirkkonen
Aino ja Frank Brown
Vilma ja Albert Olsson
Lempi ja John Juvonen
Eine, Len ja Ray Matson
Signe Haag
Mrs. Anna Arola
Mrs. Alina Laiti
Anni ja Wilho Hedman
Ella ja Edward Wallenius
Lydia Nummelin
Lovisa Laitinen
Liina Laiho
Laura ja Arthur Kokko
Fanny ja John Vanhivaara
Aino Seine
Ida Nurminen
Mrs. ja Mr. Arne Rinne
Anna Kovanen
Wilhelmiina Ruuhinen
Anna Linehen
Edla Pellinen
Ida Niemi
Elma ja Erik Ranta
Augusta Norena
Kalle ja Saimi Rissanen
David Hiltunen
Esther Williams
Ida Hahl ja Leonard
Victor Wallin
Anna Saari
Aili ja Pekka Aikio
Alice ja John Elwin
Matti Koponen
Selma Salonen
David William Wirtanen
Saimi ja Emil Ilmiökorpi
Ida Thulin
Iivari ja Helmi Taipale
Katri ja Arthur Mannelin
Silja Lindroth
Kirsti ja Mikko Korst
Liina Lätti
Frank Majorin
Anna Coleman
Ida ja Paavo Erlin
Jenny, Edward ja Salme Harju
Emma ja Elis Huttunen
Aino Sundholm
Tyyne ja Oiva Hukari
Lahja Fredrieksen
Hilda Kuusela
Elina Sorn

INTERLAKEN, N. Y.
Juhani, Aune ja Elmer Aho
Maija Jenny ja Mikko Aro

TRUMANSBURG, N. Y.
Hilja ja Gunnar Gottberg
Kaarlo, Onni ja Hanna Hack
Anna ja Mary
Hanna ja Einar Mäkelä

MT. VISION, N. Y.
Anne ja Hjalmar Niemi

BREWSTER, N. Y.
Ida ja Erkki Korhonen

POUND RIDGE, N. Y.
Antti ja Jenny Maunula
Raine ja Martti Maunula

VAN ETTEN, N. Y.
Laina ja Michael Wiskari

ISLIP, L. I. N. Y.
Ernest ja Johanna Gale

ELMHURST, L. I. N. Y.

Emma, Hjalmar, Aune, Eugene,

Barbara ja Robert Laine

Elmhurs, L. I. N. Y.

ROCKVILLE, CONN.
Edi Carlson

COMPTON, CALIF.
Helen ja William J. Hedman

WOODSTOCK, VT.
Anna Launonen

INDIANAPOLIS, INDIANA
Jenny ja Kalle Nissinen

LAUTTAKYLÄ, FINLAND
Emil Hellman

New York City

Raivaajan New Yorkin konttori: 456 5th Ave. Puhelin: Lehigh 4-0906.

Kontiori avoinna arkipäivisin kello 9 ap.—7 illalla.

Raivaajan tilauksia ja ilmoituksia vastaanotetaan. Laiva- ja lentolippuja myydään.

Wilho Hedman, toimittaja
M. Levtikäinen, liikkeenhoitaja

YÖVARTIALOSSA PÄIVÄLISTA

Ravintola avataan joka päivä kello 10, pallohuone klo 12. Raivaajan konttori avoinna lauantaisin kello 5 saakka.

Keskiviikkona helmik. 2 p. "Victoria ja hänen husaarinsa" harjoitus kello 7.

Torstaina 3 p. lainakirjasto avoinna klo 7—9, ravintola klo 10—10.

Perjantaina 4 p. "Victoria ja hänen husaarinsa" harjoitus klo 7.

Lauantaina 5 p. tanssit suuressa salissa klo 8.30, Einar Dahlberg Eddies Jari Trio soittaa.

Sunnuntaina 6 p. "Savotan Sanni" äänielokuva Suomesta kello 5 Sama! ja toisia elokuvia. Lainakirjasto avoinna klo 7—9.

Maanantaina 7 p. "Victoria ja hänen husaarinsa" harjoitus klo 7.

Tiistaina 8 p. johtokunnan kokous klo 8.

Keskiviikkona 9 p. "Victoria ja hänen husaarinsa" harjoitus klo 7.

Torstaina 10 p. ASKLin N. Y. osaston kokous klo 9. Lainakirjasto avoinna klo 7—9.

"SAVOTAN SANNI" — ÄÄNIELOKUVA

Sunnuntaina helmikuun 6 päivänä saamme nähdä Työväentalon suuressa salissa äänielokuvan "Savotan Sanni", reilua tukkilais-elämää, jossa lauletaan mm. seuraavat hupaisat laulu-iskelmät: "Oli lautalla pienoinen kahvila", "Hurmalan häät" ja "Tukkipoika porskuttaapi."

"VICTORIA JA HÄNEN HUSAARINSA"

Loisto-operetti "Victoria ja hänen husaarinsa" esitetään ensi kerran sunnuntaina helmikuun 13 päivänä Työväentalossa. Toinen esitys sunnuntaina 20 p., kolmas maaliskuun 6 p., neljäs maaliskuun 13 päivänä. Numeroidut paikat jokaiseen esitykseen. Pääosilla Sylvia Aarnio, Kalle Ruusunen, Aili Nordlund ja Hilda Saarela, johtaja Verna Piponius.

NAAMIOHUVIT TULOSSA — $45 PALKINTOINA

Vuotuiset naamiohuvit Työväentalon suuressa salissa lauantaina helmikuun 26 päivänä. Palkintoina jaetaan $45. Varustakaa pukunne sillä ohdeksän palkintoa jaetaan. Päivän tapahtuma, kauneimmat ja koomillimmat huomioidaan.

VUOSIKOKOSKSIEN KUUKAUSI

Helmikuu on vuosikokouksien kuukausi. Varma Osuustalon vuosikokous on maanantaina helmikuun 14 päivänä 828 Gerard ave. kello 8.30.

Manhattanin Suom. Työläisten Edistysyhdistyksen vuosikokous keskiviikkona helmikuun 16 päivänä 2056 Fifth ave. kello 8.30.

ASKLin N. Y. osaston vuosikokous torstaina helmikuun 24 päivänä 2056 Fifth ave. kello 9 illalla.

HARRY ENNE KUOLLUT

Harry Enne kuoli tammikuun 24 päivänä ja haudattiin torstaina tammikuun 27 p. Donovan Funeral Chapelista. Hän oli ensimmäisen maailmansodan veteraaneja, haudattiin veteraanien hautausmaalle Pine Lawn Long Island, saaden veteraanien hauauksen.

Harry Enne oli Vapaamuurarien Temple Lodgen jäsen, West Port Conn. Hautausseremoniat järjesti Vapaamuurarien Eureka Lodge New Yorkista ja hautaustilaisuudessa oli läsnä jäseniä useista vapaamurarien Lodgeista. Finlandia Masonic Lodgen puolesta puhui muistosanoja Ray Hedman ja lausui Koskenniemen runon "Määränpää."

Harry Enneltä jäi vaimo Alina New Yorkiin, isä, äiti ja veli Suomeen. Sän oli syntynyt Porissa kesäkuun 18 p. 1896, tuli tähän maahan 1922. Viime vuosina hän sairasteli, ollen veteraanien sairaalassa.

KOULUHALLITUKSEN MENOT

New Yorkin kaupungin kouluhallitus lähetti tulevan vuoden meno-arvion valtuustolle $314,449,116, ollen $25,616,016 enemmän kuin kuluvalla vuodella.

PARHAIN PUKU 100. SYNTYMÄPÄIVANA

Miss Katie C. Horan vietti sadannetta syntymäpäiväänsä Mary Manning Walsh vanhojen kodissa tuumien, että "parasta päälle, ainakin 100 syntymäpäivää viettäessä."

Illan kohokohta oli kardinaali Spelmanin saapuminen onnittelijain joukkoon. "Olen tavannut kaksi kardinaalia ennen teitä," sanoi Miss Horan tervehtiessään Spellmania. Formesiarin rouva Mrs. Robert Wagner ja toisia tunnettuja henkilöitä oli satavuotista onnittelemassa.

RAKENNUSPALVELIJAIN PALKANKOROTUS

Rakennuspalvelijat (Building Service Employees) saivat 53 palkankorotusta viikkopalkkaansa taannehtivasti syyskuun 15 päivästä 1954 lasien. Sopimus allekirjoitettiin kahden vuoden ajaksi. Unioon kuuluvia rakennuspalvelijoita on 4,000. Viikkopalkat vaihtelevat $55 aina $100 viikossa, riippuen siitä mitä työtä tekee.

FREDERICK UMHEY KUOLLUT

Frederick Umhey, Naisten Pukutyöläisten Union pääsihteeri vuodesta 1934 alkaen, kuoli New Rochelle sairaalassa tammikuun 26 päivänä 60 vuoden ikäisenä. Hän oli muusikinopettaja. Frederick Umheyn poika ja jo nuorena toimi työväenliikkeen piireissä, ollen edesmenneen Morris Hillquitin lakifirmassa ja kuului nuorempana sosialistipuolueeseen New Yorkissa, ahkera ja kykenevä toimihenkilö.

David Dubinsky, Naisten Pukutyöläisten Union presidentti sanoi että Fred Umhey oli yksi niitä ahkeria ja kykeneviä toimihenkilöitä, joka ei ussut työpöydältä, sillä hän oli pintien ammattilaisia.

SERGE RUBINSTEININ MURHA

Huomiota herättävä murhajuttu on parhaillaan jauhettavana New Yorkin lehdissä. Serge Rubinstein, venäläissyntyinen osakekeinottelija ja sokarkkoilija, löydettiin murhattuna hellisesti kalustetussa talossaan 814 Fifth ave. tammikuun 27 päivän aamuna. Hänet oli sidottu ja suun päälle asetettu lappu ja lyöty kuoliaaksi. Ruumiin löysi hänen palvelijansa William Morten, joka kutsui poliisin paikalle. Ensi tutkimus osoitti, että osavous oli kyseessä, koska kaikki arvarat oli heitelty ympäri lattiaa.

Rubinstein oli syytteessä sotakarkollusta ja häntä vastaan oli syytteitä laittomasta osakekeinottelusta ym. Hän oli syntynyt Pietarissa tsaarivallan aikana. Hänen isänsä Dimitri Rubinstein oli Tsaarin neuvonantaja ja Rasputin finanssiasiain neuvonantajana. Nuori Serge pakeni bolshevikkien vallankumouksen aikana Pariisiin, jossa nuorena nousi tunnetuksi osakkeinottelijaksi ja laittomien tekojensa takia joutui lähtemään Ranskasta, tullen tähän maahan Canadan kautta salanimellä, esiintyen portugalilaisena aatelismiehenä nimellä "Rovello". Tähän maahan tultuaan hän alkoi heti keinottelunsa Wall kadulla ja keräsi $3,000,000 omaisuuden. Hän joutui kiinni syytettynä väärennettyjen osakepaperien myynnistä, mutta oikeudenkäynnissä ei syytteitä voitu pätevästi todistaa, joten hän vapautui.

Rubinsteinin viimeiset edesottamiset saivat hänelle paljon vihollisia, joten pari murhayritystäkin oli tehty häntä vastaan ja nyt kolmas, joka oli viimeinen.

MOTORAMANÄYTTELY PÄÄTTYI

General Motorsin "Motorama" vuoden 1955 autojen näyttely — Waldorf Astoria hotellissa päättyi oltuaan kuusi päivää avoinna. Näyttelyssä kävi 215,000 henkilöä ja autoja tilattiin $1,200,000 arvosta, ilmoitettiin näyttelyn loputtua.

Sata kuorma-autoa lähti viemään Motorama näyttelyä Miamiin, josta näyttely viedään Los Angelesiin, San Franciscoon ja Bostoniin.

AUTOVAJALAKKO VALTETTY

Autovajatyöläiset ja 700 autovajan omistajaa pääsivät yksimielisyyteen, olen lakko tuli vältetyksi. Sovintoehtoja ei ilmoitettu.

KAHDEN VUODEN ASUNTOAIKA

Valtuusmies Robert Barnes, republikaani Queensista, teki valtuustolle lainmuutosesityksen, joka jos se hyväksytään määrää, että jokaisen joka on oikeutettu saamaan kaupunkilta eläkettä täytyy kyetä osoittamaan, että on vakituisesti asunut New Yorkin kaupungissa vähintään kaksi vuotta. Valtuuston hyväksyttyä esitys menee lainlaatijakuntaan Albanyyn, jossa se lopullisesti ratkaistaan.

Valtuusmies Barnes osoitti, että portoricolaiset tultuaan tähän maahan ensiksi menevät hakemaan kotiavustusta kaupungista ja niitä tulee tänne paljon, ainakin 35,000 portoricolaista on hätäapulistoilla.

New Yorkin kaupunkiin tulee toisista valtioista myöskin tänne hätäapua saamaan ja kaupungin hätäapulistoilla täällä on 280,000 henkilöä, joista portoricolaisten lisäksi on ainakin 3,000 hätäapulistoilla, vaikka eivät ole olleet vuottakaan täällä.

L. I. SAARETTARET

kutsuvat saaren suom. kansaa juhlimaan kanssaan nuoren tuparnme syntymäpäivää helmikuun 6 päivänä.

Ohjelma on vaihteleva, jossa on erittäinkin soittoa ja laulua runsaasti. Tyyne Sjoblom on tilaisuuden puhuja, lisäksi saamme tervehdyksiä sisaruuvilta ja veljien majoilta. Runous on myöskin hyvin edustettuna. Kaisu Anderson on näppärästi kuvaten runoillut vuoden vaihteen ja J. E. Ketosen juhlallinen melodraama tässä juhlahuoneessa pääsee sille kuuluviin oikeuksiinsa. Juhlan päätteeksi on hyvä tarjoilu jonka äärellä voimme jatkaa iltaa seurusteleen. Tervetuloa! — A. M.

— Amerikkalainen selosteli kotimaansa ihmeitä eurooppalaiselle isännälleen: — Niin, ja sitten meillä on siellä Chicagossa pilvenpiirtäjä, joka on niin korkea, että tarvitsemme siihen saranat.

— Mihin ihmeeseen te niitä saranoita tarvitsette?

— Kas, siihen vain, että voimme kääntää ylimmät kerrokset alas kun kuun on kuljettava ohitse.

Maailman miellyttävin vankila

lienee Panoctico, eteläamerikkalaisen Bolivian tasavallan pääkaupungissa La Pazissa.

Ulkoapäin se näyttää valkoiseksi kalkitulta linnoitukselta, jonka ikkunain edessä on ristikot ja katolla pieniä torneja. Kun menee sisälle, niin luulee olevansa 1800-luvulla rakennetussa kasarmissa. Sisäänkäytävän vieressä sijaitsee rappeutunut, kylmä huone, jossa istuskelee muutamia likaisia, repaleisia sotilaita. He muodostavat vartijaston.

Pääpihalla lorisee suihkulähde. Pagilla ruohokentällä leikkii lapsia. Kappelin edustalla istuskelee tai loikoilee laiskoja ja velttoja murhaajia ja varkaita. Oikealla sijaitsevat etuoikeutettujen kopit, joissa asuu vain "hienoa" väkeä. Muuan huijari on antanut tapetoida koppinsa, tuonut mattoja kotoaan ja asentanut radion. Vangit saavat käyttää puhelinta ja heidän vaimonsa saavat viettää viikonlopun vankilassa miestensä seurana, ja ainakin kerran vuodessa toimeenpannaan vankilassa suuret tanssiaiset vankien suojeluspyhimyksen Neitsyt Mercedesin, kunniaksi.

On myös sellaisia vankeja, jotka vartijain saattamina saavat käydä elokuvissa, teatterissa ja yökerhoissa. Ei ole milloinkaan sattunut, että vanki olisi karannut.

KIITOS!

NAAPURIT ja TUTTAVAT kun tulitte viettämään 70:ttä syntymäpäivää kanssani.

Kiitos kaikille kaikesta

VICTOR JARVA ja SANNI.
Dixie Line Rd.,
Newark, Delaware,
tammikuun 21 päivänä 1955.

JATKUKOON TYÖSI

RAIVAAJA

paremman elämäntavan luomiseksi

Vaatturi

John Tenander

779 Main Street,
Fitchburg, Mass.

Lämmin tervehdys ja paras onnittelu RAIVAAJALLE sen 50-vuotispäivänä

Lakim. RAUNI V. HELIN
280 Main Street Room 307-308
Fitchburg, Mass.

ONNITTELUNI puolivuosisataa taivaltaneelle RAIVAAJALLE

EINARI ERKKO
New York City

Syvimmät onnittelut RAIVAAJALLE kultavuotensa johdosta

ja toivotaan, että Raivaaja saisi olla palava kynttilä ja tietänäyttävä lyhty siirtosuomalaisille vielä vuosikymmeniä eteenpäin.

Näin toivottaa

RAITTIUSSEURA SOVITTAJA
67½ Laurel St., Worcester, Mass.

ONNITTELUT
tälle lehdelle

joka on kyntänyt yleisen ja työläiskulttuurin vakoa

50 vuotta!

Naemi ja Henry PURANEN

Fitchburg,
Massachusetts.

Parhaimmat ONNITTELUT RAIVAAJALLE kultavuotensa johdosta

ja Raivaajalle lisää eloa toiset 50 vuotta.

Toivoo

IDÄN SUOMALAINEN RAITTIUSKANSAN LIITTO

CONGRATULATIONS TO **RAIVAAJA** *ON THEIR* **50th ANNIVERSARY**

Councilor **George E. Bishop**
680 Blossom St.

NEW YORK

K. N. Saarettaren Tupa 54 L. I.

Viettää VUOSIJUHLAA

Sunnuntaina 6 p:nä helmikuuta klo 3.30 iltapäivällä, St. Andrew Luth. kirkon alasalissa, Nassau Blvd. Läh. Hemp. T.p. — K.e.

OHJELMA:
Puheita, runoja, soittoa, laulua, melodrama, edustajien tervehdykset y.m.

LOPUKSI TARJOILUA! TERVETULOA!

HARLEMIN SUOMAL. EV. LUTH. SEURAKUNTA
106 East 86th Street, New York City
Rev. Arvi Henry Saarisuu
Pappila: 304 East 93rd. St., 4 B. Puh. AT-9-7733

ILTA FAIR HAVENIN LEPOKODIN HYVÄKSI on torst. 3 p. helmik. Tarjoilu alkaa klo 6.00. Filmejä lepokodista näytää ja puhuu past. Bernhard Hillilä, klo 7.30.

NUORTEN KUORO, Luther-Liiton perustama, harjoittelee ensi kerran perjant. 4 p. helmik. klo 8.00. Johtaa Miss Miriam Suosio.

Sunnunt. Kyntilänp. 6 p. helmik. Jumalanpalv. klo 4.30. Saarnaa past. Saarisuu.

NAISTEN JUHLA illalla klo 7.00. Puhuu Mrs. Alma Haapanen. Johtaa Mrs. Margareta Saarisuu.

Rippikoulu joka sunnuntai klo 1.30, pyhäkoulu klo 2.30.

Täten esitämme julkisen kiitoksemme

kaikille niille, joiden avuin saatiin lehtemme 50-vuotisnumerosta tällainen valtava lehti. Ei ole helppoa paisuttaa sanomalehti, joka ilmestyy keskimäärin 6-sivuisena — 60-sivuiseksi. Sellainen ihme on nyt kuitenkin tapahtunut ja tähän hyvään tulokseen pääsemisestä kiitämme lehtemme henkilökuntaa, asiamiehiä, kirjeenvaihtajia sekä tilaajia ja liikemiehiä, jotka yllättävän auliisti antoivat onnitteluja ja sillä tavoin tukivat yritystämme. On mieluista huomata, että lehdellämme on ystäviä monissa piireissä laajoilla aloilla. Rohkaisevaa on nähdä, että se työ, jota Raivaaja on tehnyt puoli vuosisataa, saa tunnustusta.

PALJOIN JA PARHAIN KIITOKSIN

RAIVAAJAN JOHTOKUNTA.

Fitchburgin Saiman kesäjuhlakulkue v. 1912

New Port Richey, Fla.

John Rantasesta saimaa

Tämän velvollisuudentuntoni mainita John Rantasesta ja hänen suhteestaan Raivaajaa perustamisesta tähän 50 vuoden ajan lukemiseen Raivaajan sähnöllisesti. Nyt tätä kirjoittaessani hän pitää sitä tärkeänä asiana.

Terveytensä heikkenee valveilla oloaikoja tulla luokseni Raivaajaa koskevien seikkojen takia ja pyysi tiedoittaa siskolleen Martha Wärcelle Seattleen, Wash. asiastaan ja tiedon saatuaan siskonsa tuli hoitamaan veljeään.

Näyttää että oma koti on rakas yhdelle niinkuin toiselleki. Rantasenkaan ei malta luopua yhden miehen asunnostaan jossa katolla tuulimylly pyöriskelee. Aika näyttää miten pitkäaikainen sairautensa on. Kun kävin hänen luonaan sairautensa näytti olevan jo vakavampaa laatua.

Onnittelen Raivaajan

lukijakuntaa ja erittäinkin niitä jotka ovat vielä elossa ja ovat horjumattomina kuluneen 50 vuoden ajan kestäneet kaikki vastatuulet ja myrskyt. — Hilma Arvio.

North East, Md.

Yhtä ja toista

— Suomalaisten keskuudesta Jack Karppinen pääsi jo eläkeiän askelmalle, seuraava askelma leskimiehen elämän polulla olisi akottuminen.

— Tiitus Kataja vietti syntymäpäiväänsä kotonaan tuttaviensa yllättämänä.

— Alice Leikas, Henry Leikaksen vaimo, loukkaantui tehdessään kotoisia askareitaan, kukkaruukkujalusteineen kaatui ja ruukun syrjä osui säärteen murtuen sääriluun.

— Hilja ja Nestori Mäki saivat jo kahdeksannen ylennyksen isovanhempien luokalla, tytär Ester, Mrs. Andry Andrews, sai haikaralta pojan William Edwardin, kotipaikkansa Bristolin, Conn. sairaalassa.

Isovanhemmat ovat vielä reippaita, nuorekkaita kanahoitajia. Vapaa-aikoina Nestori heiluttaa tahtipuikkoa sekakuoron johtajana ja Hilja emäntä laulaa kuorossa.

— Osaston kuulumisissa kerrotaan, että helmik. 26 päivänä on illama Redmens haaliila. Tammik. kokouksessa J. Karppisen farmilla osastoon yhtyivät seuraavat uusina jäseninä: Hilja ja Nestori Mäki, Hilja ja Axel Trumfors ja Risto Tumelius.

— Opettajamme Raivaaja täyttää näinä päivinä 60 vuotta. Raivaajan kirjeenvaihtokoulussa olemme oppineet kertomaan tuttava- ja seuraelämämme tapahtumista.

— Tämän seuden lakeuksille, eli Del. Mar, Va. niemelle on viime vuosikymmenen aikana virrannut miljoonapääomia tuottamaan kanan ja kalkkunan lihaa. Viime syksynä myrskytuuli hävitti tuottajain omaisuutta 18 miljoonan dollarin arvosta. Nykyisin munain ja lihantuotantoala vaappuu puolelta toiselle, mutta asiantuntijat vakuuttavat, että tämä hyvinvointi jatkuu.

— Niemen Delawaren valtion lohkolla, on vielä entisen jesuiitta-aikakauden aikuisia piirikunnanaluja käytännössä, mutta viime vaaleissa valittu demokraattinen edustus lupaa re kulettaa lähitulevaisuudessa historialliseen museoon.

— Marylandin valtion lohkolla "Eastern Shorella" sijaitsee tuhansien eekkerialojen laajuisia vesijättömaita, joiden kaisikoissa kahlaa vielä sellaisia kahlaajalintuja, joiden on jo luultu kuolleen sukupuuttoon.

"Longin oikeesta" Suomen lakeuksilta muistuttaa Du Pond boulevard joka johtaa lakeuksilla matkaajat niemen eteläisimpään kärkeen, Virginian valtion lohkolle. — Eetu.

Kirkollisia uutisia

WEST WAREHAM, MASS.

Ompeluseuran kokous keskiviikkona helmikuun 2 päivänä klo 7.30 ill. Mr. ja Mrs. Hjalmar Johnsonin kodissa North Carverissa.

Jumalanpalvelus sunnuntaina helmik. 6 päivänä klo 2.30 ip. Lähetyskirkossa. — V. Viikki.

MOLEMPIEN OMINAISUUKSIA

Isä kertoo ylpeänä sukulaiselleen perillisensä erinomaisista ominaisuuksista, jotka tämä on perinyt isältään. Silloin tulee muori toivo ja sanoo: "Isi, anna vitsikympiä!"

Isä huomattua ruhan ja huomauttaa vieraalle kuin selitellen: "Hänessä on tietysti myös äitinsä ominaisuuksia."

Toimitsijoitamme

William Marttila,
Boynton Beach, Fla., Raivaajan edustaja Lake Worthissa, Lantanassa ja ympäristöllä.

Jacob Mäenpää,
Lantana, Fla.

Toivo Linden,
Gardner, Mass.

Kuvamme esittävät ylhäältä alaseen järjestyksessä: William Davidson, Cuttingsville, Vt.; Herman Inmonen, Lomala, Hopewell Jct., N. Y.; Lauri Fred Lukkarinen, Hanson, Mass.

TIESI SYYN

— Tähän mennessä ei kukaan ole pystynyt osoittamaan, mistä kaljupäisyys johtuu.

— Hyvänen aika. Sehän johtuu siitä, että tukka lähtee.

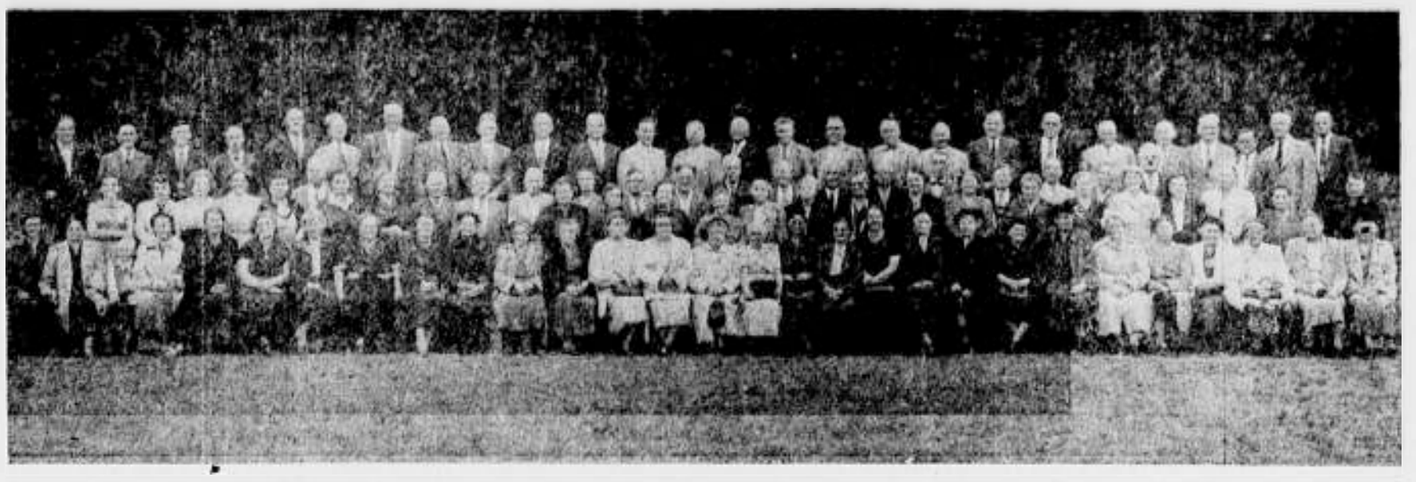

Työväenyhdistys Saiman jäsenistöä yhdistyksen puistossa Fitchburgissa, Mass., syksyllä 1954.

Kun me saimalaiset luomme katseemme taaksepäin tänä muistojen ja saavutusten päivänä, niin huomaamme, että juhlija on oma poikamme.

Raivaaja on Saiman lapsi ja niinkuin äiti lastaan on Saima ohjannut Raivaajaa ja niinkuin poika vanhempiaan on Raivaaja palvellut Saimaa.

Sama usko ja henki meillä on aina ollut.

Ota vastaan, juhlija 50-vuotias, onnittelut!

Suomalainen Työväenyhdistys

SAIMA

FITCHBURG, MASSACHUSETTS

Metsähuoneen sää: Selkeää ja kylmää iltapäivällä ja illalla. Pilvistä ja hieman lämpöisempää tiistaina.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Tyttölapsen Burbankin sairaalassa synnytti Mrs. Delvin N. Dick (Ann Sivula), 21 Berkley St.

— Ashbyssa varkaat vierailivat Forest Park ravintolassa ja veivät huomattavan määrän väkijuomia ja jonkun määrän lihaa. Asiaa tutkivat Ashbyn poliisipäällikkö Raymond C. Heywood, kersantti Franklin C. Ingerson ja valtion poliisi James L. Killoran.

— Kymmenen Fitchburgista ja ympäristön yhdyskunnista otettiin armeijan palvelukseen perjantaina.

— Robert J. Boudreau huomattiin syyttömäksi auton ajoen vaarallisella tavalla ja vapautettiin syytöksestä. Poliisi oli osallisena kysymyksenalaisessa pikkuonnettomuudessa.

— Leominsterin kutsuntalautakunnan välityksellä otettiin kolme nuorukaista armeijaan perjantaina.

— Tulipalo riehui kuuden perheen asuntotalossa Clintonissa ja tuotti noin $5000 vahingon. Asukkaat pääsivät pois ilman vammoja, mutta tuli ja palon sammutustyössä käytetty vesi turmeli rakennusta huomattavasti.

SAIMAN KAHVIAISET TÄNÄÄN

Saiman viikkokahviaisia vietetään entisen tavan mukaan tänä iltana. Tilaisuuden kustantajana on William Brusila. Tilaisuus alkaa klo 7.30 ill. Ohjelmassa on soittoa Arvi Manniselta ja Kalle Rasilta, laulua Ethel Anttoselta, runo Hilda Romanilta ja lyhyt puhe pidetään ohjelman loppunumerona.

ASIA SUURLAUTAKUNNAN HUOSTAAN

Walter E. Kelly, Fort Devensin ryöstöstä pidätetyn asia siirrettiin suurlautakunnalle ja määrättiin asianomaiselle $25,000 takaus, joka hänen edestään oikeudelle annettiin. Todistajan kuulustelussa oli vain Miss Rosemary Drummond, joka kertoi Kellyn olleen sen, joka rahat ryösti.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG, MASS.
BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street, puhelin FI 2-3635 Aina palveluksessanne

State ja Federal
TULOVEROILMOITUKSIA
täytetään teidän kodissanne. Tilatkaa puhelimitse LE - 7-5544.

LEOMINSTER, MASS.
Maksamme korkeimman ... hinnat broilereista ... Soittakaa ... Fitchburg FI 2-9680. Henry J. Kelleher

WACHUSETT PACKAGE STORE
249 MAIN ST., FITCHBURG, MASS.
Puhelin FI 2-0126
Kaikenlaisia viinejä, oluvia ja väkijuomia

T. L. McCORMICK
MUUTTOTYÖTÄ
Paikallista ja pitkämatkan trokiajoa
Tel. FI 2-1745
27 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

— LÄÄKKEEKSI —
ainoastaan parhain on kyllin hyvää!
Apteekkimme yhä edelleenkin on reseptien-täyttö apteekki, jossa teidän lääkärin resepteille annetaan aina tarkka ja huolellinen käsittely.
Oscar Loddy, apteekkari
LODDY'S PHARMACY
725 Main St. Fitchburg, Mass.
(Saxon teatterin vieressä)

UNION COAL & OIL CO.
WINKLER matalapaine-ÖLJYPOLTTIMOITA.
Blue Coal — New Eng. Coke.
29 Rollstone St. Puh. FI 3-6466

Miller Motors, Inc.
Myynti Palvelu
Etupyörien suoristamista
Moottorien virittämistä
Ensiluokkaista korityötä
113 Lunenburg St., Fitchburg
Puh. FI 3-7732.

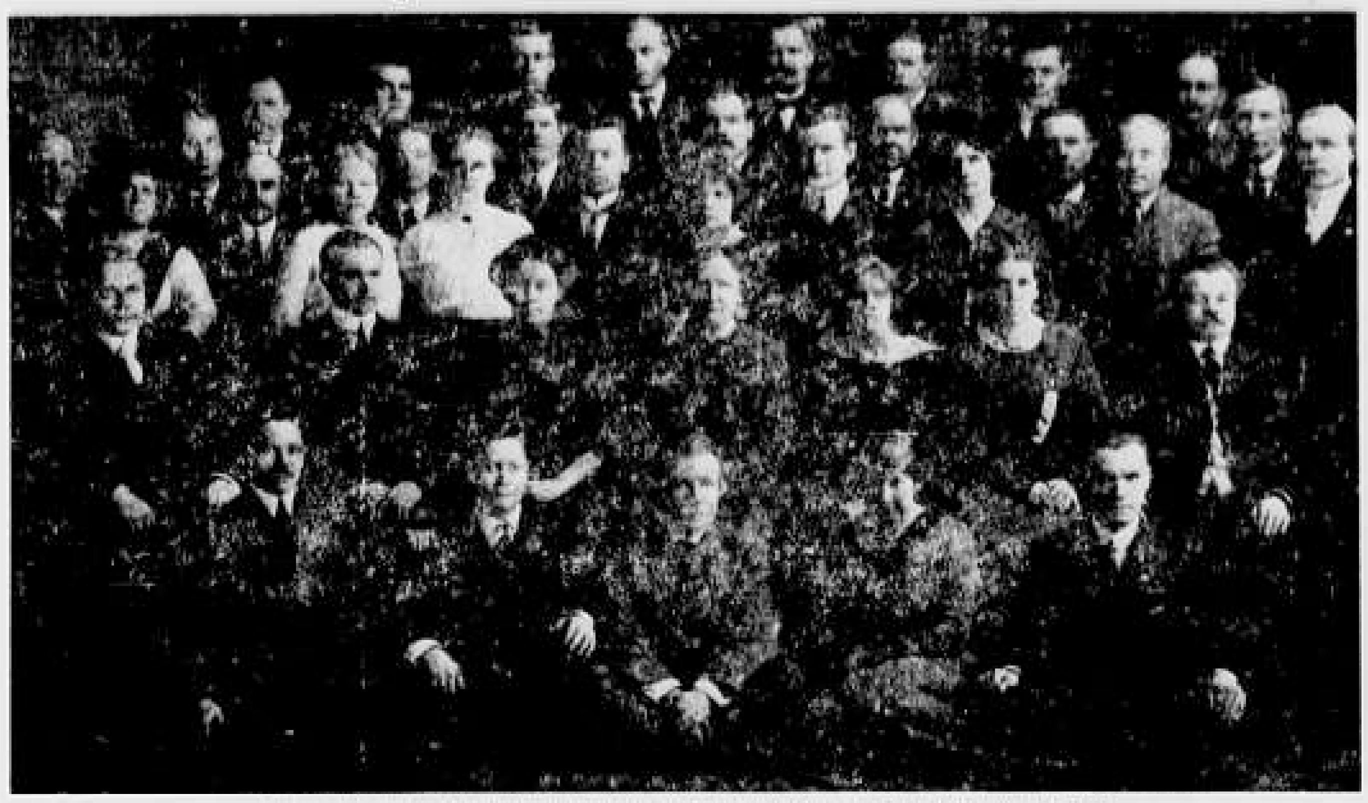

Suomalaisen Sosialistijärjestön itäpiirin luentokurssit Fitchburgissa v. 1914

Raivaajan juhlasta muodostui suuremmoinen valistustilaisuus

RAIVAAJAN OSUUTTA AM. SUOM. SIIRTOLAISVÄESTÖN VALISTUS- JA KASVATUSTYÖSSÄ KOROSTETTIIN

Raivaajan 50-vuotisjuhlatilaisuus Saiman talossa muodostui arvokkaaksi ja mieleenpainuvaksi tilaisuudeksi. Väkeä oli kokoontunut Saiman talo melkein täyteen, jotka kiinnostuneina kuuntelivat puhujia ja muita tilaisuudessa esiintyviä ohjelman suorittajia.

Ohjelma aloitettiin täsmälleen klo 7, jolloin ohjelman esittelijä Henry Puranen esitti bostonilaisen pianotaiteilijan, Mr. Leonid Milkin esittämään soittoa. Mr. Milk soitti erään Sibeliuksen sävellyksen ja sen jälkeen Puranen lausui yleisön tervetulleeksi. Tervehdyssanojen ohella hän selosti valituin sanoin Raivaajan alkutaipaleella tapahtuneita asioita. Silloin oli vaikeuksia saada lehdelle tilaajia ja tilaajamäärän nousemista. Nyt on edessä sellainen tilanne, että joudutaan taistelemaan pysyttääksemme lehden tilaajamäärän entisellään.

Avaussanojen jälkeen Mr. Milk esitti antautumuksella Palmgrenin sävellyksistä "Meri" ja "Tarantella".

Kaupungin pormestarille oli lähetetty kutsu saapua lausumaan tervehdys ja hän olikin ottanut kutsun vastaan, mutta saanut lievän sairauskohtauksen ja ei voinut tilaisuuteen saapua. Hän oli pyytänyt Henry Purasen esittämään terveiset, jonka Puranen suorittikin. Myöhemmin saapui pormestarilta onnittelusähkösanoma, jonka ohjelman esittelijä luki juhlayleisölle.

Puhujat esiintyvät

Tilaisuudessa pidettiin useita viidentoista minuutin puheita. Ensimmäiseksi kutsuttiin esille Oskari Tokoi. Hän huomautti, että tämä Raivaajan juhla on suuri kulttuurijuhla. Raivaaja on ainoa Amerikan suomalainen sanomalehti, joka on vaikuttanut viisikymmentä vuotta samalla paikkakunnalla. Selosti Amerikan suomalaisten siirtolaisten elämää ennen Raivaajan ilmestymistä, joka oli kaikkea muuta kuin ihanaa ja esimerkiksi kelpaavaa. Raivaaja opetti meille paremman elämän suunnan, vaatimuksemme kasvoivat ja näin ollen saimme itsellemme paremman toimeentulon. Raivaaja esitti uranuurtajan osaa paremman elämän pyrkimystaistelussa.

Puheen jälkeen esitettiin bostonilainen laulajatar Mrs. Greta Milk, joka erinomaisen kirkkaalla ja kantoisalla äänellä esitti kaksi aariaa oopperasta Figaron häät, jonka on säveltänyt maailmankuulu säveltäjä Mozart. Seuraavana hän esitti suomalaisen säveltäjän Hannikaisen "Rannalla istuja" ja Kilpisen "Yli hohtavan hangen".

Ohjelman seuraavana numerona oli juhlarunon lausuminen. Sen oli kirjoittanut toimittaja T. N. Nousio, joka myös sen itse lausui. Runossa kuvailtiin siirtolaisten elämänvaelluksia ja Raivaajan osuutta siirtolaisten huolien tulkinnassa. Runo on julkaistu tämän lehden sisäsivulla. Runon nimi on "Ajan virran viertehiltä".

Lausunnan jälkeen puheen piti Herman Oikemus. Tämä harmaahapsinen taistelijamme myöskin kuvaili niitä aikoja, jolloin Raivaaja perustettiin. Sen alkutaipale oli vaikeaa ja hankalaa. Taloudellisten vaikeuksien ohella lehden toimitukseen lyhyeksi ajaksi oli pesiytynyt aatteellemme vieraita aineksia, jotka vouhottelullaan olivat saada aikaan vakavia vaurioita lehdelle ja järjestöllemme. Niistä kuitenkin selviydyttiin, kun huomattiin heidän tarkoituksensa, joten voitiin vouhottelu pysäyttää alkuunsa. Vanhoillisen porvariston vastustamisen lisäksi Raivaajalla oli taistelemista muistakin lähteistä tulleita aineksia vastaan.

Puheen jälkeen taiteilija Milk esitti kaksi sävellystä, joista toinen oli Chopinin ja toinen Lisztin sävellys. Viimeksimainitun säveltäjän "Unkarin rapsodia numero 12" oli sellainen, jonka esittämisessä ei sormi saanut viipyä kauan saman näppäimen kohdalla.

Tämän jälkeen seurasi kolmas puhe, jonka piti Liiton sihteeri Victor Annala. Hän Raivaajan yhtenä perustajana selosti lehden syntyä ja sen ensiaskeleita. Perustajain ratkaistavana oli: Tarvitaanko kahta työväenlehteä? Työmies oli ilmestynyt jo kolme vuotta, mutta se ilmestyi Hancockissa, Mich. ja siis oli liiaksi etäällä idän suomalaisia. Työmies sitäpaitsi oli enemmän kaivanto- ja metsätyöläisten lehti, kuin suomalaisen teollisuusväestön, jota itävaltioissa oli paljon. Kertoi Raivaajan tilanteesta vastuksista. Rahallinen tilanne oli vaikea, sillä Raivaajan perustajat eivät ajelleet loistoautoilla, eipä kunnolleen katuvaunuillakaan, sillä viisisenttinen oli kovan työn takana, joten työhönkin käveltiin pitkien matkojen päähän. Hän viittasi myöskin niihin häiriöihin, joita lehden alkuajoilla Suomesta saapuneet aktivistit yrittivät lehden ja järjestömme kietoa. He aikoivat suorittaa 'vallankumouksen' noin vaan suoraa toimintaa käyttämällä. Työväenliikkeen nousun ja taitavan liikkeenjohdon avulla näissäkin rahallisista vaikeuksista väljemmille vesille.

Annalan puheen jälkeen esiintyi Andrew Solkkeli. Hän aloitti leikillisen juttunsa kertomalla paikkakuntansa Quincyn maantieteellisistä ominaisuuksista. Siellä on kaikki kalliota ja kivikkoa, että lasten piiskaaminenkin on toimitettava ulkopaikkakunnalla. Tai kuritus on suoritettava kiviä käyttämällä. Tämän jälkeen hän huumoria käyttäen selosti Raivaajan vaellusta ja sen tarkoitusta. Hyvä esitys.

Mrs. Milk esiintyi toisen kerran. Hän esitti kolme Palmgrenin erinimistä kansanlaulua, kaksi italialaista kansanlaulua sekä yleisön vaatimana yhden ylimääräisen.

Sulkasen puhe

Viimeisen puheen piti Raivaajan päätoimittaja Elis Sulkanen. Hän ensiksi huomautti, että Raivaajan juhlanumero on valmis. Siitä ei tullut 50 sivuista vaan 60. Sisällön arvostelun jätti lukijain tehtäväksi.

Senjälkeen selosti Raivaajan sisältöä ja toimitustapaa. Raivaajassa seurataan maailman tapahtumia Yhdyskansoja myöten, selostetaan ja tutustetaan lukijoita käsittämään maailmassa vallitsevia ristiriitoja ja probleemeja. Lehti selostaa amerikkalaisia tapahtumia ja auttaa lukijoita tutustumaan Amerikkaan ja kansan elämäntapaihin. Raivaaja on pysynyt uskollisena sosialidemokraattisille periaatteille, selostanut enemmän kun kukaan muu Amerikan suomalainen sanomalehti kommunististen oppien vaarallisuutta ja kommunistien kieroilua maailman valloitusta suorittaessaan.

Raivaaja antaa myös tilaa muiden yhtiöiden ja kirkkokuntien asioiden julkisuuteen saattamisessa. Kansalliismielisissä lehdissä ei kuitenkaan löydä selostuksia meidän yhdistystemme toiminnasta, joka olisi kaikkien tasapuolisuutta pitävien otettava huomioon. Mutta vaikka Raivaaja antaakin tilaa toisinajatteleville, ei siitä muodosteta pikkuporvarillista "liru-laru" lehteä.

Raivaaja on myös esittänyt yhteistoimintaa kaikkien kansanvaltaisesti ajattelevien siirtolaisten kanssa, mutta siihen ei ole vastattu myönteisesti. Raivaajaa ei siis voida syyttää lahkolaisuudesta. Puhuja myös huomautti, että mitä muutoksia hyvänsä lehden sisällössä tulevaisuudessa suoritetaan, tapahtuu se vain lehden yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Lopussa puhuja korosti kaunein sanoin Raivaajan pitkäaikaisen päätoimittajan, edesmenneen F. J. Syrjälän työtä. Hän tarmokkaasti piti kiinni Raivaajan periaatteista niinä aikoina, jolloin suuntariidat lainehtivat korkealla ja jolloin Raivaajaa yritettiin viekoitella poikkeamaan pois niiltä raiteilta, joille se asetettiin lehden perustajien taholta. Syrjälä oli suuri sosialidemokraatti ja humanisti huomautti Sulkanen.

Samanlaisen tunnustuksen hän antoi edesmenneelle Raivaajan liikkeenhoitajalle Johan Suomiselle sekä hiljattain eronneelle päätoimittaja Mäkelälle. Suomisen johdolla Raivaaja kasvoi ja taloudellisesti vaurastui. Mäkelän aikana Raivaajan lukijat tutustuivat Amerikan kansaan ja sen elämään. Yleisö osoitti voimakkaasti suosiota esitteille.

Tähän päättyi tämä historiallinen tilaisuus. Kaikille ohjelmansuorittajille osoitettiin suosiota valtavasti, joka osoitti sen, että he esittivät juuri sellaista mitä yleisö odotti. Ohjelman jälkeen mentiin nauttimaan Saiman ravintolan antimista.

Yleisö, jota oli saapunut monilta eri paikkakunnilta, lähti kotiaan selvään mielialan vallitessa, että Raivaajan hyväksi toimitaan kaiken kykymme ja tarmomme mukaan.

RUMMAGE SALE
Käytetyn tavaran myynti avataan 23 Putnamkadulla tiistaina helmikuun 1 päivänä kello 9 aamulla ja lopetetaan kello 5:30 ip. Myynnin järjestää Hadassah.

TÄYDELLINEN
VÄKIJUOMIEN MYYNTILUPA
Asiakkaat enimmäkseen suomalaisia. 22 huonetta vuokrattavana. Uudehko omaisuus. Liikevaihto noin $50,000 vuodessa. Hyvät tulot.
TOUSIGNANT INC., REALTORS
307 Central Street,
Gardner, Mass. Puh. 1182-M.

John Kallio kuollut

John Kallio kuoli klo 9 kotonansa Saari Parkwayllä. Kuolema johtui pitempiaikaisesta sisäisestä sairaudesta ja päättyi elämä sydämestä johtuneeseen hengenahdistukseen. Vuoteen vieressä oli hänen veljensä Sanford vaimoineen. Hän oli syntynyt Härmässä 1891 ja tuli vanhempiensa mukana Fitchburgiin 7-vuotiaana. Isä kuoli jo kauan sitten ja äiti heinäk. 1 p. 1953. Mr. Kallio oli pidetty, innokas musiikin harrastaja ja Saiman Sekakuoron pitkäaikainen johtaja. Haudataan keskiviikkona klo 2 ip. Sawyeristä.

Seurakuntauutisia
Lähetysseurakunta

Raamatuntukistelu ja rukousheiki tiistai-iltapäivällä Mrs. Selma Fors'in kodissa 153 High St. Aletaan kello 2 p. Ompeluseuran toimesta on harjoitushetki tiistaina kello 7.30 illalla. Siinä pastori puhuu. Agnes Kangas ja Linda Sumner laulavat ja kahvipöydän kattavat Mesdames Harry Mills, Marian Conant, Lillian Gorhard, Elvie Harvey ja Leslie Harvey. Ystävällinen kutsu kaikille. Torstaina on seurakunnan kuukausikokous kello 7.30 illalla. Toivottavasti jokainen seurakunnan jäsen on mukana. —S.

Waukegan, Ill.

Vielä kerran

...ilmoitamme, että Waukegan Cooperative Credit Union vuosikokous ... pidetään rattiustalolla helmik. ... illalla. Registeeraus aletaan kello 7. ... jäsenellä on edustettuna kokouksen ... Täyttäkää valtakirja ..., ellette voi saapua kokoukseen. Niitä on credit unionmme toimistossa. Hyvät kahvit ja osanotto jäsenistöltä saatte kokouksessa.

Dilleerjuttu,

joka on kestänyt monia vuosia, päättyi hiljattain paikallisessa oikeusistuimessa. Tommy R. Larson, joka silloin oli kymmenvuotias, putosi päin vartioimattomaan jäterykkiön leikkimatkoillaan Great Lakes laivastoaseman lähistöllä elok. 22 päivänä, 1947, ja paloi niin pahasti, että hänen henkiinjäämisestään oltiin epävarmoja pitkät ajat. Sairaala täällä ja toinen myöhemmin Chicagossa tekivät parhaansa hänen parantamisekseen kasvattamalla uutta lihaa ja nahkaa palaneen tilalle niin hyvin kuin nykyaikainen lääketiede voi. Hänen isänsä, Ragnar Larson ja äitinsä Bertha, o.s. Lahti, kotoisin High Bridgestä, Wis., esittivät $175,000 korvausvaatimuksen hallitukselle ja juttua on jauhettu yli kuusi vuotta. Nyt on hallitus sitoutunut maksamaan korvausta $50,000, josta lakimiehet saavat $10,000, $20,000 sijoitetaan pojan koulurahastoon ja $20,000 saavat hänen vanhempansa sairaala-, lääkäri- ja muihin kustannuksiin. Sairaala- ja lääkärienlaskut ovat noin $14,000. Vahingon tapahduttua sai juttu suurta huomiota paikkakunnalla. Tommy Larson on parantunut palovammoistaan verrattain hyvin, mutta ei täysin entiselleen.

John Wm. Jokinen

...tuntinen, nähtävästikin suomalainen, löydettiin "asunnostaan" kaupungin jätekasoilta nähtävästi kuolleaksi paleltuneena tammik. 25 päivän aamuna, hänen "huonetoverinsa" tehtyä siitä ilmoituksen viranomaisille. Jokinen ja hänen toverinsa Jas. Reilly olivat nukkuneet kolme jalkaa korkeassa paavilaatikossa yönsä viimeisen parin kuukauden ajan ja eläneet jätekasasta löytämillään kasviksien jätteillä. Jokisen sukulaisista ei ole tietoa, mutta toverinsa snoo hänen syntyneen Negauneessa, Mich., ja olleen noin 34 vuotias, sotaveteraani ja toisen silmänsä menettänyt. Yhteiskuntamme ei ollut varustanut parhaintaan tällekään sotaveteraanille — yhteiskuntamme kukkasia!

Victory Memorial

sairaalassa syntyi vuoden 1954 aikana kaikkiaan 1,635 pienokaista, noin 250 enemmän kuin edellisenä vuotena. Mainittu sairaala oli majoittanut viime vuoden aikana 8,499 potilasta, noin 560 enemmän kuin vuonna 1953, ja 602 ateriaa oli tarjoiltu potilaille päivittäin. Tungosta on sairaaloissa.

Kelvinaikita

Industrialistin hyväksi Aino ja Otto Carlsonilla, 1712 Dodge avenue, helmik. 6 päivänä, 2—6 iltapäivällä on pyydetty vielä huomauttamaan. Kaikki ovat sinne tervetulleita. — Edistysyhdistyksen kokous tulee olemaan samassa paikassa helmik. 10 päivän iltana tavalliseen aikaan. Jäsenet pitäkää tämän muistossaan.. — Setä

Concord, N. H.

Kuolema vierailit Täällä

Viime perjantaiaamuna, tammik. 28 päivänä, kuoli täällä entinen tilanhakkuri Gustav E. Lehtinen 71 vuoden ikäisenä Concordin sairaalassa. Lehtinen oli syntynyt Suomessa ja asunut täällä paikkakunnalla 45 vuotta. Hänen muistelemaan jäivät vaimonsa Amanda Lehtinen ja poika Gustav H. Lehtinen täällä sekä äiti, yksi sisko ja neljä veljeä Suomessa. Edesmennyt haudattiin Boutwellista maanantaina t.k. 31 päivänä kello 2 iltapäivällä. — M. J.

Kirkollisia uutisia

GARDNER, MASS.

Lähetysseurakunnan naisyhdistyksen kokous on Eino Nämäläisen kodissa 175 Washington st. torstaina t.k. 3 p. kello 7.30 illalla. Kahvipöydän kattaa Mrs. Hämäläinen. Kansalaisemme ovat tervetulleita. Tuokaa ... mukaanne! — Fr.

Costa Rican reservit tivimiehiksi

SAN JOSE, Costa Rica — Esikunta on ilmoittanut reserviväelle olla valmiina aktiiviseen toimintaan käskyn tultua. Tämä tapahtui syystä, että Nicaraguan rajalla tapahtui kahakka tuanaitsina. Jotain 60 kapinallista osallistui tappeluun, jossa kaksi kaatui. Nicaraguan pres. Somoza sanoo uulla lentäneen Nicaraguan puolella, jossa on vaara tarjona."

Moskova herjaa Yhdysvaltoja

MOSKOVA — Pravda leimaa U. S. sitykien amerikkalaisen lopettamisen "blackmailiksi" kom.-Kiinaa vastaan ehti asettaa tukemaan Kiinan pääministeri Chou En-lain kantaa, ettei ampumisen lopettamista tule kysymykseenkään, vaan Amerikan on vietävä joukkonsa pois Formosalta.

Pravdan artikkeli julkaistiin samalla tunnilla kuin Britannian pyyntö tuli Molotovin käteen. Britannia pyysi Venäjän kehottamaan Kiinaa ... ja asian käsittelyä YK:ssa. Molotov tällöin jo vastasi, että todellinen "syy on Yhdysvalloissa" ja sen sekaantumisessa "Kiinan sisäisiin asioihin."

Tilatkaa RAIVAAJA!

WALPOLE, MASS.

Omistettu Raivaajalle!
Gertrude Bagge

SURU

Kirj. Victor Erickson

Suru vaivaa sydämessä
hiljaisna, hiljaisna kasvattaa.
Kunnes vihdoin elon taisteluissa
syöpyy syvään, ruumiin riuduttaa.
Kohtaloiden määrä elämässä,
kolkon surun syliin kumartaa.

Suru vaivaa sydämessä,
säälimättä kulkee kolkuaan.
Aika vuoden kaikkein voittaessa
yksin voimin ryöstää saalistaan.
Kohtaloiden määrä elämässä
kolkon surun syliin kumartaa.

Suru vaivaa sydämessä
surre outo ompi osanaan.
Murhe musta yksin tervehtimässä
säilytellen vaarat valvoinaan.
Kohtaloiden määrä elämässä,
kolkon surun syliin kumartaa.

ONNITTELUT 50-VUOTIAALLE!
Rx
BROOKS PHARMACY
497-499 Main Street Fitchburg, Mass.
Tel. 2-3512

He ovat aloittamassa!
... ja nuo pienet jalat tekevät pitkän, pitkän matkan askeleita.

$4.50

Jotta ensimmäisiä askeleita ottava voisi sijoittaa astuntansa kaikella varmuudella, laittakaa heidät aloittamaan ensiaskeleensa

STRIDE RITE FIRSTIES KENGISSÄ,
jotka ovat parhaat mahdolliset mitkä te voitte antaa hänelle. Tukeva kannantaus pitää jalan täsmälleen oikeassa asennossa. Leveä kantapään tila, mukava kantapään muoto, taipuisa antura ja pehmeä päällysnahka antavat avun, joka palleroisenne täytyy saada. Pistäytykää tapaamassa meitä, niin sovitamme hänelle kengät erinomaisella huolella.

W. C. GOODWIN, INC.
356 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
Tunnettu 56 vuoden ajan
HYVÄNÄ KENKIEN OSTOPAIKKANA

DAIRY TALES

— SUPER SWISS MAITOA
— TRI-CITY MAITOA
— HOMO. MAITOA
— SUKLAAMAITOA
— KIRNUPIIMÄÄ
— PUOLIKERMAA
— KOKOKERMAA
— COTTAGE-JUUSTOA
— VOITA
— OLEOMARGARIINIA
— FROZEN ORANGE JUICE
— HYLO DAIRY DIET
— Hy Crest
VANILLA JÄÄTELÖÄ
COFFEE "
STRAW. "
CHOC. "

HyCrest Farms / Tri-City Dairy
1151 Main St., Fitchburg, Mass. Tel. 2-1680 — 2-1378
TÄYDELLINEN HUOLTO AYERISTA ATHOLIIN